

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno

v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostolpna petlinjska vrsta
mali oglasi po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglasil v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poslilna plačana v polovici.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neizbrana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnishva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Fran Erjavec:

Naše življensko vprašanje.

Ni treba, da bi bil človek že pristaš materialističnega svetovnega naziranja, če trdi, da so gospodarske razmere najmerodajnejše tudi za socialno, kulturno in politično stanje vsakega naroda, kajti reklo »primam vivere, deinde philosophari«
je kljub svoji izmlačnosti še vendarle resnično. Ker sloni na gospodarskih razmerah vse ostalo narodno življenje in udejstvovanje, bi bilo neodhodno potrebno, da bi se pečala naša široka javnost, zlasti pa publicistika in politika s temi vprašanji nekoliko pogostejše in intenzivnejše, kajti rezultati opazovanja na gospodarskem polju bi morali dajati smernice in obilježje tudi delu na vseh ostalih poljih, zlasti na političnem. Dejstvo je namreč, da se nahaja slovenski narod danes v težki in pereči gospodarski krizi, ki utegne biti usodopolna še za pozne rodove.

Če pogledamo danes socialno in gospodarsko strukturo slovenskega naroda, tedaj vidimo, da smo za enkrat še kmetijski narod, kajti še vedno se pečata skoro dve tretjini vsega prebivalstva Slovenije s kmetijstvom, to je poljedelstvom, živinorejo in gozdarstvom. Ta glavna slovenska pridobitna panoga se je pa nahajala že dolga leta pred vojno v vedno večji krizi, ki je vzbujala vsakemu narodnemu gospodarju težke skrbi. Naše kmetijstvo ni postajalo le vedno bolj nerentabilno, temveč celo pasivno. Vojna je sicer s svojo ugodno gospodarsko konjunkturo za kmeta zacelila nešteto ran, ki so se pa že čez par let po prevratu ponovno odprle in ki danes naravnost kriče po radikalnem zdravlju, sicer utegnejo te rane ugonobiti vse narodno telo.

Danes je pri nas tako, da moremo preživljati s svojim poljedelstvom komaj dobro polovico slovenskega naroda, drugo moramo pa uvažati. Vzrok tej pasivnosti tiči v preveliki obljudenosti Slovenije in iz te izvirajočem pomanjkanju zemlje (na vsako glavo kmetijske prebivalstva odpade le dober hektar poljedelske zemlje) ter v razmeroma majhni plodovitosti naših tal, kar jako podraži produkcijske stroške in onemogoča konkurenco s hrvaškimi in vojvodinskimi poljedelstvom. Te visoke poljedelske pasivnosti tudi niti izdaleka ne krijejo donosi živinoreje in gozdarstva, saj ima ogromna večina naših kmetičev živine komaj za domačo potrebo in je dalje nad tretjino zemljiških posestnikov sploh brez vsake pedi gozda.

Problem slovenskega kmetijstva je torej v tem, da čim bolj povečamo sedanja prtilikava kmetijska posestva (nad polovico slovenskih »kmetij«
meri namreč le do 5 ha), kar mora imeti nujno za posledico izločitev tisočev in tisočev iz kmetijskega stanu in da skušamo izrabiti svojo zemljo še intenzivnejše in ekonomičnejše (n. pr. s sajenjem industrijskih rastlin), sicer čaka naše kmetijstvo ter njegovo prebivalstvo neizbežen pogin, saj danes še srednji kmet komaj, komaj shaja, dočim ne more mali kmet ne živeti ne umreti.

V naših razmerah more pri intenzivni in ekonomični izrabi poljedelskih tal preživljati gruda le dobri dve petini ali kvečjemu pičlo polovico slovenskega naroda, dočim moramo drugi polovici, to je nad pol milijona glavam (z družinskimi člani vred, seveda) preskrbeti delo in jelo drugod. Nastaja torej vprašanje: kje? Pred vojno je šlo to jako enostavno in samo od sebe: kdor ni mogel živeti doma, je odšel v alpske, westfalske in ameriške rudnike ali pa kam drugam. Ne glede na to, da je ta stalni odtok najboljših delovnih moči jako slabil gospodarsko silo naroda, so danes radi vsesplošne gospodarske krize našim ljudem tudi skoro popolnoma zaprta vrata v svet, zato smo jih, hočeš-nočeš, prisiljeni preživljati doma.

In kje naj dobi danes skoro polovica slovenskega naroda delo in jelo? Edino realno lorišče za zaposlenje teh mas sta obrt in industrija. Ustvaritev in razvoj krepkega obrta in industrije sta zato poleg omenjene sanacije našega kmetijstva življenskega pomena za slovenski narod, kajti brez tega moramo neizbežno gospodarsko shirati. Vprašanje obrta in industrije torej nikakor ni zgolj zadeva neposredno prizadetih krogov, temveč življensko vprašanje celokupnega naroda, česar se

naša javnost premalo zaveda. Mi hočeš-nočeš moramo postati industrijska dežela, če hočemo živeti, kajti to je edini resnični izhod iz naše gospodarske krize, ki ima svoje vzroke in korenine daleč izven našega lastnega območja. In ta gospodarska preorijentacija za nas tudi nikakor ni neizvedljiva, saj ima Slovenija edina izmed vseh jugoslovanskih pokrajin vse predpogoje za ustvaritev in razmah obrta in industrije, namreč les, premog, vodne sile, razmeroma zadovoljiva prometna sredstva, kvalificirane delovne sile in ugodno zemljepisno lego.

Vse to smo začutili Slovenci že takoj po prevratu nekako instinktivno, kar nam dokazuje izredno živahna inicijativa in podjetnost slovenskih gospodarskih krogov prva leta po vojni. Vseposvdo so nastajali iz skromnih obrtnih delavnic industrijski obrati, vse se je prenavljalo in povečevalo, vse je delalo in tudi zaslužilo in vsi smo gledali z največjim zaupanjem v bodočnost. Zal, da je prišlo tako kmalu razočaranje. Brezglava centralizacija vseh žil in žilic na vseh poljih je na eni strani poslabšala upravo, ki je eden izmed pogojev uspešnega izvrševanja tekočih

gospodarskih poslov, na drugi strani pa dala odločitev o naših gospodarskih interesih v roke činiteljem, ki nimajo ne vpogleda v naše razmere in potrebe ne pravega razumevanja zanje. Vsa naša diletantska in enostranska gospodarska politika zadnjih let gre mimo naših gospodarskih življenskih interesov ali jim celo nasprotuje, zato ni čudno, da ni samo čisto zavrla tako lepo započeti nadaljnji razmah našega obrta in industrije, ki bi bil lahko tolikega gospodarskega pomena za vso državo, temveč duši še s tolikimi žrtvami ustvarjeno, o čemur nam pričajo dan za dnem nastopajoče omejitve produkcije in celo likvidacije upapolnih podjetij ter množične se število brezposelne armade in splošna ljudska beda, ki se pojavlja vse očitneje.

Obrt in industrija sta radi visoko pasivnega poljedelstva edina dva činitelja, ki omogočata marljivemu in sposobnemu slovenskemu narodu njegovo gospodarsko eksistenco in kdor nas tu ovira, prerezuje naše življenske žile, ker nam onemogoča zaslužiti si najpotrebnejši vsakdanji kruh, kajti od raznih oficijelnih krilatice ni mogoče narodu živeti niti eno uro.

Otvoritev V. ljubljanskega velesejma.

V. ljubljanski velesej se je otvoril večeraj ob pol desetih dopoldne. K svečani otvoritvi so bili povabljeni samo razni gostje in pa zastopniki; takoj po otvoritvi pa so napolnile krasne razstavne prostore cele množice obiskovalcev iz vseh krajev naše države in tudi številni udeleženci iz inozemstva, ki so prišli na to slavnost. — Vreme je bilo lepo in razpoloženje najboljšje. Zbrane goste ob priliki otvoritve je pozdravil kot prvi predsednik ljubljanskega velesejma trgovec in industrialec g. Franc Bonač, ki je v svojem

otvoritvenem govoru

najprej pozdravil navzoče, potem pa položaj našega gospodarstva orisal sledeče: »Val svetovne gospodarske stagnacije in krize je kaj kmalu zajel v svoj vrtinec tudi našo industrijo in obrt. Težkoče so se stopnjevale od leta do leta in danes že lahko govorimo o boju za obstanek. Z narastkom mednarodnega dinarskega tečaja se na žalost ni sorazmerno dvignila kupna vrednost našega dinarja v državi sami. Stroški produkcije se niso zmanjšali, dočim so v splošnem cene blagu začele padati. Pomanjkanje gotovine, drage obresti, vedno občutnejši pritisk inozemske industrije, in končno tudi nezadostne skušnje naše mlade industrije, ki je vzbujala toliko lepih nad, vse to je povzročilo znaten gospodarski potres. Vse, kar je ustvarila le trenutna konjunktura, a ni bilo a priori zdravo fundirano, se je jelo rušiti. Spolnile so se pač svetopisemske besede: »Veliko jih je poklicanih, a malo izvoljenih«. Javnost sedaj vidi, da industriji in obrti niso posuta tla z rožicami, ampak z bodečim trnjem. V teh težkih časih, ko izgleda, da gospodarska kriza še ni dosegla vrhunca, nam kaže velesejem edino pravo pot do rešitve, in ta je v podvojenem delu in stremljenju navzgor in naprej. Če smo dosedaj kljubovali vsem težavam, nas tudi bodočnosti ne sme biti strah.«

Nato je apeliral govornik na javne faktore, rekoč: »Trebamo, da i merodajni krogi v polnem obsegu spoznajo naš težki položaj in uvidijo, da zavisi od izida borbe, ki jo bojujemo, ne samo eksistenčno vprašanje pojedincev, ampak tudi gospodarski obstoj ene najlepših pokrajin naše države.«

G. Bonač je nato omenil, da se je letos razširila kmetijska razstava, da se je kot novost uvedla športna razstava in izpopolnila higijska razstava.

Omenjajoč visokega protektorja kralja, ki mu je izrekel prisrčno zahvalo, je govornik končno pozdravil ministra za trgovino in industrijo dr. Krajača, zastopnika državnih oblasti, armade, Cerkev, inozemskih držav, skupščine, ljubljanskega mesta, trgovske zbornice in tiska. Nato je nagovoril navzoče minister za trgovino in industrijo

dr. I. Krajač.

V živahnem govoru je predložil minister udeležencem pomen ljubljanskega velesejma za Slovenijo in za državo. Poudarjal je v svojem nagovoru, da je Slovenija najjačja kulturna postojanka naše države in igra tudi glavno vlogo na gospodarskem polju. To so tudi dokazali ljubljanski velesejmi, ki so naj-

bolje organizirane narodne gospodarske prireditve v naši državi. Ljubljanski velesejem z dobro organizirano propagando slovenske industrije, trgovine in obrti, kaže lahko celumu svetu svoj napredek in si zagotavlja častno mesto med gospodarsko razvitimi državami. Ta namen je dosežen in Slovenija bo vztrajala na svoji začrtani poti. Ravno periferija naše države, specialno Ljubljana, kaže veliko gospodarsko aktivnost.

Dalje je apeliral minister dr. Krajač na tesno sodelovanje med vlado in vodilnimi činitelji naše javnosti. To sodelovanje je nujno potrebno, ker vlada sama s svojimi ukazi in odredbami brez podpore javnosti ne doseže pravega cilja. Kot zastopnik vlade je minister obljubil, da bo vlada vedno in radevolje podpirala stremljenja slovenskih gospodarskih krogov in da bo on kot trgovinski minister storil vse, kar je mogoče, da se bo slovenska industrija, trgovina in obrt čim uspešneje razvijala v prid slovenskemu narodu in naši državi.

S temi besedami je slovesno otvoril g. minister peti ljubljanski velesejem.

Udeležba pri otvoritvi.

Svečane otvoritve velesejma so se udeležili minister trgovine in industrije dr. Krajač v spremstvu načelnika svojega ministristva M. Bojiča, dalje veliki župan ljubljanskega dr. Baltič, veliki župan mariborski dr. Pirkmajer, dravsko divizijo in druge vojaške oblasti sta zastopala generala Trifković in Živković, prišla sta narodna poslanca Fr. Smodej in inž. Dušan Serbec, šef oddelka ministristva trgovine in industrije dr. Marn. Zastopana so bila nadalje vsa večja slovenska mesta, na čelu jim Ljubljana z gerenti dr. Pucem, Turkom in Likozarjem. Kranj po županu C. Pirnu, Ptuj po županu dr. Senčarju in Celje po dr. Karlovšku. Trgovsko zbornico ljubljansko se predstavljali predsednik Ivan Knez, predsednik Ivan Ogrin, tajnika dr. Fr. Windischer in dr. Pless. Zvezo industrijev pa predsednik Dragotin Hribar, tajnika inž. M. Šuklje in Golia. Z ljubljanske borze sta se udeležila otvoritve predsednik Ivan Jelačin ter tajnik N. Dobriča. Sosedne države so zastopali: čehoslovaški konzul dr. Otokar Beneš, italijanski generalni konzul marchese Paternò di Sessa, francoski konzul De Flache, avstrijski konzul dr. Troll-Obergfell, zastopnik angleškega poslanstva v Belgradu M. Harvey, portugalski konzul Strucelj, italijanski trgovski ataše v Belgradu Pietrabisso, naš podkonzul v Celovcu Protič. Dalje so se udeležili otvoritve nadzornik ministristva narodnega zdravja dr. Katičič, zastopstvo našega vseučilišča s prof. dr. Krečkom na čelu, predsednik visjega deželnega sodišča dr. Babnik, železniški ravnatelj dr. Borko, policijski ravnatelj dr. Guštin, poštni ravnatelj Alojzij Gregorič, dalje razni zastopniki gospodarskih podjetij in številni zastopniki raznih domačih in tujih gospodarskih korporacij.

Po slovesni otvoritvi so šli vsi udeleženci z ministrom na čelu na sejmišče, kjer so si ogledali podrobno paviljone in bogato zalogo najrazličnejših razstavnih predmetov.

Ob 1 se je vršil prigrizek, nakar so gostje z ministrom zapustili sejmišče. Kakor domnevamo odpošuje minister Krajač iz Ljubljane dne 30. dopoldne.

Notranji položaj Italije.

Rim, 26. avgusta 1925.

Težka, duševna mora leži na italijanskem političnem življenju. Mussolinijeva silna pest, ki jo ščiti na tisoče bajonetov fašistovske milice, katera na državne stroške pohajkuje, grozi in nemoteno napada ter pretepa vse, ki le količkaj zine proti absolutističnemu, policijskemu režimu, ta pest leži kot svinec nad vsem: povsod jo čutiš, na vseh obrazih je nje senca. A če pogledaš globlje v oči mimoidočim, če njameš tu pa tam besedo, na videz nedolžno, a s prikritim žalom, pa veš, kako tli v ljudstvu tihi ogenj, ki bo moral slej ali prej izbruhniti.

Italijanski narod je v pretežni večini politično nezrela masa, ki si ga strankarski mogotci s sirovo silo ali pa s preslepljivimi frazami in obljubami privabijo v naročje, da ga izrabijo, dokler jim ga spretnejši ali močnejši ne ugrabi. V svoji lahkovernosti otroško veruje »rajcu«, ki mu ga slika mameča beseda, v italijanski stokrat slajša, varljivejša. A ko pride neizogibna prevara in streznenje, pozabi to dobro ljudstvo na vse in se vda novim prevaram z isto navdušenostjo kot prej.

Le dvoje strank je po vojni prišlo k politično vzgoji: ljudska in socialistična. Prva je pričela smoteno organizirati kmetijsko ljudstvo, druga pa delavstvo v industrijskih krajih. A stavba, ki sta jo zidali, je bila še prešibka, sirova sila fašistovskih zvez je treščila vanjo ter jo na videz porušila do temelja, ki pa je, zasidran v ideji in moralni sili, porok novega, še močnejšega življenja.

Danes je v Italiji tiho kot v mrtvašnici. Le hrupni shodi fašistov, za katere se nihče več ne zmeni, in pa bobneči govori glavnega tajnika snoparske stranke, poslanca Farinacci, ki se mu smeje že ves svet, bi te hoteli preslepti o »redu in miru«, ki vlada v Italiji: red in mir pred — nevihto, ki bo tem strašnejša, čim pozneje izbruhne.

Predhodnica te nevihte je obupna gospodarska kriza, v kateri se Italija zvija, ne da bi mogla najti izhoda: davki niso bili nikdar tako visoki (saj znašajo skoro polovico vseh dohodkov posameznika), draginja strahovito narašča, delavske plače so vedno bolj nizke in ne zadoščujejo niti za vsakdanji kruh, tisočim in tisočim italijanskim izseljencev so vrata v svet zaprta, medtem ko so pred vojno preplavljali skoro vso Evropo in Ameriko, stroški za vojsko rastejo v milijarde, hira je pod Mussolinijem zadobila strahovite udarce in njena vrednost pada, Angleži in Amerikanci neizprosno zahtevajo povračilo vojnih dolgov, ki presegajo sto milijard...

A Mussolini ko da je gluh in slep za vse to. Zrtvoval je sicer finančnega ministra De Stefanija bankam, ki so mu vsilile grofa Volpja, proglasil je »žitno vojsko«, katere prvi uspeh je ta, da se je kruh znatno — podražil, a se ne zaveda, da tira v svoji brezmejni slavohepnosti Italijo v prepad... Medtem pa pleše njegova stranka pijana brezbožnih nacionalističnih načel in blaznih imperialističnih teženj na dinamitnih tleh zatiranega ljudstva, a za njenim hrbtom se pase nenasitni kapitalizem, vsem idealom Boga, človečanstva in domovine v posmeh.

Pred velikimi spremembami v hrvatski upravi.

Belgrad, 29. avg. (Izv.) Tukaj se pričakuje prihod namestnika g. ministrskega predsednika Marka Gjuričiča. Čim se vrne v Belgrad, se bo vršila seja ministrskega sveta. Kakor se poroča, se bo na tej seji sklepalo o raznih spremembah v uradništvu; posebno velike remedure se napovedujejo glede uradniškega kadra na Hrvatskem.

OSEBNE VESTI IZ BELGRADA.

Belgrad, 29. avg. (Izv.) Minister za socialno politiko g. Milan Simonović se je podal v svoje volivno okrožje Kruševac. Minister za pošto in telegraf dr. Superina pa je odpotoval v Sarajevo na poroko svojega sina.

Italijansko - albanska pogajanja za zasedbo Valone?

Belgrad, 29. avg. (Izv.) Grško časopisje prinaša informacije iz diplomatskih krogov, ki govorijo o nekem zblizanju med Italijo ter Albanijo. Ugiblje se, da je Italija obljubila vladi Ahmed-bega Zogu podporo proti sledečim pogojem: 1. Albanska vlada se odreka svoji pravici do otoka Saseno v korist Italije; 2. Italija dobi pravico do valonske luke, ki bo služila kot pomorska baza italijanski vojni mornarici; 3. Italija dobi pravico, da okupira obalo ter zaledje Valone.

Na podlagi tega dogovora bo Italija začela preganjati nasprotnike Ahmed-bega Zogu v Italiji; Ahmed-beg Zogu pa bi izvršil v Albaniji državni udar in se proglasil za kralja. V izvestnih političnih krogih se poudarja, da Ahmed-beg Zogu s svojo vlado ni v stanju, da upravlja zemljo in da štiti narodne manjšine. Po drugih kombinacijah pa naj bi se Albanija popolnoma razkrojila ter razdelila med obmejne države, Albancem samim pa bi ostal samo majhen teritorij v sredini zemlje.

Nitti pride v Jugoslavijo.

Belgrad, 29. avg. (Izv.) Odlični italijanski politik g. Nitti ima priti ob koncu jeseni v Jugoslavijo. Njegova naklonjenost in korektnost napram naši državi se je pokazala ob razmejitvi med našo državo in Italijo. Čim pa je v Italiji zavlada Mussolini, je g. Nitti emigriral

v Švico, ker v fašistovski Italiji zanj ni bilo več prostora. Po informacijah bo imel g. Nitti ob priliki svojega obiska v Jugoslaviji nekaj predavanj o razvoju liberalizma v Evropi, pa tudi o preganjanju, ki mu je bil izpostavljen od strani fašistovskih oblasti.

Bolgarsko - grške homatije.

Sofija, 29. avgusta. (Izv.) V petek je bila v Plovdivu vržena v grški konzulat bomba, ki pa ni eksplodirala. V grških krogih se domneva, da stoji v ozadju tega atentata macedonski komite. Zato je grški poslanik v Sofiji vložil protest pri bolgarski vladi. Po drugi strani pa se namiguje, da je grški konzul v Plovdivu ravno sedaj pred zasedanjem Društva narodov v Zenevi sam insceniral to afero, da bi se na tak način prikazale evropski javnosti vse nevarnosti, ki pretijo grškemu elementu v Bolgariji.

Novi kovani denar.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Druga partija kovanega denarja po 1 Din in 50 para je prispela v Gruž. Prva partija, ki je prispela v Sušak, je bila določena za Belgrad in Zagreb. Druga partija je namenjena teritoriju okoli Sarajeva, Mostarja, Splita in Dubrovnika. Nove novčanice stopijo v promet dne 5. septembra. Do novega leta bodo prišle dosedanje papirnate novčanice v gornji vrednosti iz prometa.

Potovanje radičevih poslancev v Dalmacijo.

Belgrad, 29. avg. (Izv.) V Splitu se pričakuje prihod radičevskih posl. dr. Mačka, Košutića in Predavca. Njihov prihod v Split se spravlja v zvezo z obiskom kraljevske dvojice v Splitu, z raznimi spremembami v upravi Dalmacije in z občinskimi volitvami istovremno.

Pred podpisom trgovske pogodbe z Avstrijo.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Trgovinska pogodba med našo državo in Avstrijo se bo podpisala dne 1. septembra. V svrhu podpisa te trgovinske pogodbe od naše strani so imenovani kot delegati naš poslanik na Dunaju g. Milojević, načelnik v ministru za trgovino in industrijo dr. Milan Todorović in Sava Kukić.

PAINLEVE V ŽENEVI

Pariz, 29. avg. (Izv.) Dne 3. septembra odputuje ministrski predsednik Painlevé v Ženevo, kjer bo predsedoval sejam Društva narodov.

MIROVNI KONGRES V PARIZU.

Pariz, 29. sept. (Izv.) Dne 2. septembra se sestane v Parizu 24. mirovni kongres. 800 delegatov bo zastopalo 20 držav.

Civis academicus:

Naši dnevi v Stični.

Tak je bil dan. Odkoderkoli si prišel, si nosil na rokah svetlobo; naenkrat si se česa spomnil in si se nasmehnil; morda da je dan tudi tam tako lep, kadar še nisi nikoli hodil... Nisem vedel, da sem tako pričakoval tega dneva. Ko je prišel čas, sem moral iti.

Ko je prišel čas, je mladina morala iti. Da najde novo dno življenja, novo globoko sveto izkustvenosti otemnela vizija o samem sebi — da ne on, temveč Kristus živi v njem. Da ga bo videl tako resnično, kot da je rastele z Njim v Nazaretu in Mu je pri zadnji večerji slonel na prsih, kot vidimo neskončno ljubljene, ki grede naše sanje za njim do konca sveta, da bi vpili v praznino od groze, kjer bi ne bilo odmeva iz nobenega kraja, če bi On ugasnil... Da se bo upal k Tebi samemu, da bo moral k Tebi samemu, kot so prišli mali k Tebi. Da bo glas Tvoj njegov, Tvoje kretnje njegove, Kristus moj!

Tako smo prišli v Stično. Odrašeni, nestrpni. Ali je bilo seme živo? Ali je padlo na rodovitna tla? V teh dneh bomo videli in sejali nova. Čez sto nas je prišlo, veselih, razgnetih,

Brat nam je odprl samostanska vrata in nekateri — saj vem — ki jim je v kotičku solnčnega srca nezavestno ždelo nekaj kakor posvetno nezaupanje, so čutili ta vrata, ko so se zaprla za nami, kot da se dotikajo hrbta s celotno ploskvijo. A oči so se smejale še vedno in obetale vse dobro. Že je stal med nami preč, g. opat in nas pozdravljal in takoj smo vedeli, da nam je dober. Kakršni smo pač bili, so se hitreje ali počasneje krčile razdalje med nami in njim. Prijatelj je, a vendar še tuji. A njegova topla preprostost je ljubezno uničila v nas zadnjo tradicijo vaškega paglavstva, ki kuka izza oglov za prebivalcem kakršnekolikoli njemu namisljeno ali resnično sovražno sfero. In nihče ni več tuhtal, »kako bo v samostanu, vrata so se odmaknili daleč od hrbta, dvorišče se je širilo v prostornosti, sonce je sijalo kot prej... Mi pa smo hiteli v »stara prelatura« iz XVI. stol., v nekdanji opatski oddelek prijavljati imena, iskati in pripravljati ležišča. Svoje sem dobil pri oknu, pod katerim šumi potok in na katerem nas je zvečer po troje slonelo...

Nato v cerkev k večernicam, k liturgiji, v srce cistercijanskega reda. Nov svet, bogat, bleščeč kot iz daljave, iz davnine, iz zlatega mraka, da se moraš bližati svečano kakor kraljevski sin. Da, to je kraljesko, slavnostno občevanje z Bogom. Tem nadvsakdanjim, slovesnim kretnjam je Njegova pričujočnost vidna in resnična, sleherni izražja prihajanje k Svetemu. Spremlja jih pa koralno petje, veličastno, kot so procesije slokih svetcev na bi-

Spor med Vatikanom in češko vlado.

Rim, 29. avg. (Izv.) V svojem organu »Česke Slovo« je priobčil češki minister za zunanje zadeve, dr. Beneš zgodovino spora med četi. Msgr. Borgonzini je govoril z dr. Beneša odgovarja glasilo Vatikana »Osservatore Romano« deloma jako ostro.

»Osservatore« ugotavlja, da ni res, da bi se bil dr. Beneš meseca decembra 1. 1924. v Vatikanu pogajal zaradi Husove proslave in stavil Vatikanu tozadeven konkreten predlog. Dr. Beneš takrat sploh ni bilo v Vatikanu. On je govoril samo z msgr. Borgonzinjem na češkem poslanstvu pri Vatikanu. Prosil je pač, da ga sprejme kardinal Gaspari, toda ta mu je dal kar najljubšeje razumevanje, da pričakuje, da bo dr. Beneš izrazil željo biti sprejet od papeža, po zgledu zunanjih ministrov vseh onih držav, ki imajo svoja zastopništva pri Vatikanu. Kardinal Gaspari dr. Beneša ni sprejel, poslal pa je k njemu tajnika za izredne cerkvene zadeve z nalogom mu poročati. Msgr. Borgonzini je govoril z dr. Benešem o raznih stvareh, a končno ga je vprašal, če je res, da namerava češka vlada Husov dan z zakonom proglasiti za narodni praznik. Če bi se to uresničilo, je rekel msgr. Borgonzini, ne vem, kaj bi češkoslovaški katoliki napravili, gotovo pa je, da bo smatrala Sv. Stolica to zadevo za jako resno. Dr. Beneš je odgovoril, da češka vlada nikakor ne namerava žaliti katolikov, hoče pa proslaviti narodnega junaka. Nato je prelat pripomnil, da je težko ali pa celo nemogoče v Husovi osebnosti ločiti njegovo versko protikatoliško stran od njegove človeške in da doslej še ni bilo nikdar nobene Husove proslave, ki se ne bi bila izpremenila v protikatoliško demonstracijo. S tem je bil razgovor končan in dr. Beneš ni predlagal nobene konkretne rešitve. Da, celo ko je msgr. Borgonzini ponovil, da bo zakon brez dvoma katolike razžalil in da bo Sv. Stolica vzela stvar jako resno, ni dr. Beneš nič odgovoril. Tudi pogajanja z nuncijem v Pragi niso imela nobenega uspeha.

»Osservatore« odgovarja dalje na trditve dr. Beneša, da med Vatikanom in češkoslovaško republiko ne obstoji nobeno pravno razmerje. »Osservatore« tega ne taji, vidi pa v tem, da vzdržujeta Vatikan in Češkoslovaška drug pri drugem svoja poslanstva, namero za sporazum. Ako pa se češka vlada zaradi neobstoječega pravnega razmerja ne smatra za toliko svobodna, da bi sama reševala politično-cerkvena vprašanja, jemlje Sv. Stolica ta princip na znanje.

Glede proslave Jana Husa je »Osservatore« mnenja, da tej proslavi ni mogoče dati drugačnega značaja kakor da je to demonstracija proti katoliški cerkvi. Kdor slavi obsojenca, obsoja eo ipso sodnika, ki ga je sodil. Tudi način Husove proslave dokazuje odkrit namen žaliti Cerkev in Sv. Stolico, ker so oba slikali češkemu ljudstvu kot temne sence in kot »nepomirljive nasprotnike civilizacije«.

Trockij o »angleški nevarnosti«

Moskva, 28. avg. (Izv.) V razgovoru z dopisnikom »Vossische Zeitung« generalom Schönnachom, ki je znan pacifist, je rekel Trockij: »Rusija danes še ne more vstopiti v Društvo narodov, ker se ne more v važnih vprašanjih pokoravati večini. Pravijo, naj vstopimo tudi mi in naj pomagamo odpraviti napake, na katerih še danes boleha Društvo narodov. Po mojih mislih lahko kritiziramo Društvo narodov, če nismo njegovi člani.

Besarabija je za nas rana, ki nas bo tako dolgo skelela, dokler ne dobimo te dežele nazaj. Nevarnost vojne pa ne grozi direktno od te strani, ker mi bomo ostali mirni in ne bomo delali neumnosti. Prebivalstvo Besarabije je za nas, ostalo pa bo opravil čas.

Tudi Rusini v vzhodni Galiciji spadajo k nam. Ta rana pa nas ne boli tako zelo, ker ta dežela tudi pred vojno ni bila naša. Tudi napram Poljski bomo ostali mirni. Treba pa je mnogo potrpljenja. Mi vemo, da bi Pilsudski zopet rad prišel na krmilo potom nove vojne, toda on si bo devetkrat premislil to stvar, ker ve, da rdeča armada ni igrača.

Tudi reakcionarne vlade v Nemčiji ne smatramo za nevarno. Gospodje govore danes ravno tako pacifistično kot pred 4 leti. Sploh pa se Nemčija gospodarsko popravlja in v taki dobi ni časa za skrajnosti.

Mnogo bolj nevarna je Anglija. Njeno gospodarstvo od dne do dne propada. Anglija bi najrajše vse obrobne države mobilizirala, mogoče tudi Nemčijo, ki pa, kakor upamo, ne bo nasedla. Nemčija in Rusija sta navezani druga na drugo zlasti v gospodarskem oziru in ta zveza bo, kakor upam, vedno trdnjša.

PROFESORJI V ZAGREBU.

Zagreb, 29. avg. (Izv.) Danes popoldne so prispeli v Zagreb delegati, ki se vračajo domov od mednarodnega profsorskega kongresa v Belgradu. Zjutraj so si ogledali mesto, nato pa je bil na čast gostom prirejen v hotelu »Esplanade« banket, ki se ga je udeležilo do 80 oseb. Med gosti je deset predstavnikov češkoslovaških profesorjev, ki odpotujejo jutri zjutraj proti Ljubljani. Ena od delegacij je zaprosila za avdijenco pri kralju na Bledu.

Politične vesti.

Nelojalnost radikalov napram radičevcem. »Hrvat« piše, da so na zadnji seji vodstva HSS ugotovili, da so radikali napram radičevcem silno nelojalni. Radikali nočejo prepustiti radičevcem niti sence one moči, ki jo je imel Pribežević. To se je pokazalo zlasti pri imenovanju velikih županov za Split, Mostar in Travnik. Radikali absolutno nočejo nič slišati o tem, da bi na ta mesta prišli radičevci. Za načelnika hrvatskega oddelka v ministru za notranje zadeve bi bil moral priti Hrvat dr. Havliček. Ta ukaz še do danes ni podpisan, pač pa sedi na svojem mestu še vedno samostojni demokrat. Policijski šef v Zagrebu dr. Janko Bedeković je pač moral zapustiti Zagreb, pridelen pa je oddelku za Hrvatsko v ministru za notranjih zadev v Belgradu v nadaljno službovanje. Radičevci doslej še niso dobili drugega kot nekaj svojih občinskih komisarjev. Pašić popolnoma odbrava to držanje radikalov in je izdal navodila, ki bodo za radičevce še neugodnejša. — »Slobodna Tribuna« pa piše: »Radič se je moral odreči svoji ekstremni politiki in svoji brezumni agitaciji. O tem ni nobenega dvoma. Čemu pa so se odrekli radikali? Ali so oni opustili svojo velesrbsko ideologijo? Ne! Nasprotno, oni strogo izvajajo svoj program, od Radiča pa so zahtevali popolno kapitulacijo. Zato je tajna pogodba med radikali in radičevci in narod čuti, da sporazum ni iskren.«

S kongresa zemljoradniške mladine poročajo zagrebške »Novosti«, da na zadnji seji sploh še niso prišli do razprave točk, ki stoje na dnevnem redu, ker je slovenski zastopnik »zemljoradniške omladine« Sifrar predlagal, da se zemljoradniki združijo s HSS, češ, da slovenskim zemljoradnikom ne preostaja drugega kakor odločiti se za radičevce ali pa za »klerikalce«. Dr. Korošec se ne moreje pridružiti, torej se morajo združiti HSS. Temu pa so se odločno uprli po poročilu »Novosti« srbski zemljoradniki.

Cenj. obiskovalcem velesejma priporoča tvrdka

Ivan Dogan — Ljubljana

Dunajska cesta 17 (Medijatova hiša)

svojo bogato zalogo pohištva in tapet, niških izdelkov. Cene solidne!

zantinskih mozaikih, postavljene prav pred večnost samo. Da se ti zdi, kot da odmeva nazaj iz neskončnosti... Zamolklim možkim glasovom odpevajo jasni in mehki dečki, kot bi se oglašale ptice v jutranjem vrtu onim iz zvezdnih prostorov, kot da vonjajo in jih veter raznaša, da sem živl starodavne legende, čisti, da sem sanjal o mali Mariji, kako gre v tempelj...

Tudi druge je ganilo. Za prvi referat je bilo komaj še uro časa. A bil je na programu, ki se je takoj maševal nad nami, uporniki proti mehanično določenim in izvršenim nalogam, ko nam je bilo srce vsega drugega polno, kar bi morali do konca uresničiti v sebi in ne nasilno zadržati. Nismo se poslušali, borili smo se morali s konkretnostjo — kolikokrat se bomo še morali — s tem smo dosegli v sebi napetost, ki se ni mogla sprožiti. Vsled naglice bi misli druga drugo zadrževale, vsaka bi hotela doseči skrajno točko, toda vsled gneče bi tudi najlahkotnejši ne bilo mogoče. V liturgiji smo videli, da se ne bližaj gorečim grmom v zasoplenem teku! Napetost, ki se ni mogla harmonično razbreniti, nas je trenutno zmučila in zmedla, toda že po večerji so peli fantje na dvorišču kakor na vasi, dobri patri so nas razumeli...

Že pri večerji smo postali pravi prijatelji, ko je g. opat izdal svojo skrb za nas — v svoji pregorečnosti smo namreč določili uro ustajanja ob 4 — s tem, da nam je dal nepričakovano dobrodožel svet, naj se nocoj za-

dostno naspimo. Laudes (pol 5—5) da bomo lahko še trikrat slišali. Takale skrb človeku vedno dobro dene, saj ni šlo za spanje, nekaj drugega je bilo, za kar smo bili g. opatu spontano hvaležni... Dvesto rok je naenkrat pozdravljalo našega gostitelja, sto mladih ljudi se je čutilo srečne...

Sedaj se nam ni mudilo več spat. Peli smo, sprehajali se in pogovarjali. Imeli smo najlepše zvezde vsega poletja, tople, nemirne, šibeče se od lastne teže... Kadar sem šel mimo arkad nasproti prelaturi, nisem mogel z mesta: pogled skozi loke na zvezdnato ozadje me je vedno na novo ganil v tej okolici...

Pridruži se mi profesor-katehet, ki je tudi prišel z nami. »Veste,« mi pravi, »drugič v življenju sem bil pred kakim zborovanjem tako vznemirjen kakor pred tem. Slišal bi že rad te fante...« Vesel je. Vsi smo veseli, čisto drugače, kot kje drugje. Kot da mora ono novo, ki ga vsi pričakujemo, vsak trenutek priti med nas, zbrane v krogu, kakor prikažen, kakor Kristus sam... Tako je človeku v uri Obiskanja in ganotja. In govori. O novi religiozni literaturi, o avtorjih, ki so nama najdražji, ki jih mladina najbolj ljubi: o mistosti — čudežnem delovanju Boga v človeku; o pouku, ki mu je podlaga racionalistično mišljenje prošlega materialističnega veka, kar je bilo nujno, saj se celotno življenje giblje na eni ravni, ki se je pa danes premaknila v drugo globino, ki nudi duhovne vidike za to in onostranost... On da že dela poizkuse, kako se približati bistvu osebnosti in za raz-

Dr. Ivan Slokar.

Položaj na denarnem trgu.

V času od zadnjega velesejma do današnjega so se razmere na denarnem trgu v naši državi popolnoma izpremenile. Ze tekom lanskega leta večji denarni zavodi denarne krize niso več čutili, tako da so se vršile vse denarne transakcije popolnoma gladko in brez težav. Od začetka letošnjega leta je pa dotok denarja v denarne zavode vedno močnejši, tako da so bili denarni zavodi prisiljeni znižati obrestno mero za vloge kot predpripravo za znižanje obrestne mere za izposojeni denar.

Neprestano naraščanje mednarodne vrednosti našega dinarja je imelo za posledico veliko zaupanje ljudstva v denar in pomnoženo varčevanje. Nevarnosti, ki jih vsebuje dvigovanje valute za industrijo in trgovca, so prisilile trgovino in industrijo na veliko opreznost in čim večjo omejitev pri nakupu blaga. K temu so pripomogle tudi neznosne debetne obresti, ki so v zvezi z visokimi državnimi davki onemogočale ne samo napredek, ampak celo obstoj trgovine in industrije, ki je bila navezana na večje kredite.

Tako si moramo razlagati paradokso dejstvo, da so denarni zavodi preplavljeni z denarjem, medtem ko obstoja za gospodarsko življenje še vedno precej občutna kreditna kriza. Dobro fundirana podjetja ne izrabljajo danes dovoljenih kreditov, ker so jim predragi, slabša podjetja jih pa ne dobijo ali so celo prisiljena jih znižati ali odplačevati, ker so vodstva bank pri dodeljevanju kreditov ostala skrajno previdna.

Te razmere bodo imele za neizogibno posledico nadaljnjo naglo znižanje debetne in kreditne obrestne mere in hitrejšo vrnitev do predvojnih razmer na denarnem trgu. Deloma se to že čuti: vrednostni papirji s fiksnim obrestovanjem se vedno v večji meri kupujejo in se je vsled tega njihov tečaj že znatno okrepil. V najkrajšem času se bo gotovo začelo povpraševanje po delnicah bančnih in industrijskih podjetij, od katerih se pričakuje, da bodo plačevala tudi v bodoče dividende, ki presegajo obrestovanje naložb pri denarnih zavodih.

S tem bo dana možnost, da bo mogla država v doglednem času apelirati z uspehom na domači denarni trg za državne potrebe in da se bodo tudi domača podjetja pečala zopet z mislijo, da povečajo z novimi emisijami svoje glavnice. To je predpogoji za novo konjunkturo na industrijskem in splošnem gospodarskem polju, kateri se z naglimi koraki zopet približujemo. Ta konjunktura bo pa le mogoča, če se izpolnijo še drugi predpogoji kakor znižanje neznosnih davčnih bremen, reduciranja železniških tarifov in znižanje splošnih režij.

Tako gleda naše gospodarstvo ob otvoritvi letošnjega Ljubljanskega velesejma v jasnejšo bodočnost kot rekonvalescent po prestani dolgi in težki krizi.

Važno za lesno industrijo. Kakor javljajo iz Beograda, je intervenirala Centrala industrijskih korporacij pri prometnem ministru glede znižanja tarifov za izvoz lesa. Zagrebški »Der Morgen« poroča, da je minister podaljšal znižanje do 1. oktobra t. l.

Iz zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Dne 26. t. m. se je vršila v zbornici za trgovino, obrt in industrijo konferenca zastopnikov podjetij, ki polagajo javno računo, glede posebne pridobnine. Na konferenci, kateri je predsedoval zbornični predsednik g. Ivan Knez, je podal zbornični konzulent g. Zagar izčrpano poročilo o dosedanjih akcijah zbornice glede omiljenja posebne pridobnine in o določilih, odnosno doseženih ugodnostih, ki jih v tem davku vsebujejo zadnja dva dvajsetinska zakona. O poročilu se je razvila debata, v katero sta posegla med drugimi gen. ravnatelj g. Tykač in ravnatelj g. Krejči. Na konferenci se je sklenilo uvesti akcijo, da bi se uveljavljene ugodnosti priznale za celo davčno leto 1925 in da bi se tudi v bodoče pri odmeri donosnostnega pribitka smatralo avtonomne davčine za režijsko postavko.

Taksiranje trgovskih izpričeval. Izpričevala trgovskih pomočnikov so se dosedaj splošno taksirala s takso 60 Din po tarifni postavki 71. takse tarife k zakonu o taksah in pristojbinah. Na inicijativo zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je generalna direkcija posrednih davkov z razpisom z dne 6. julija 1925, št. 46.001 odločila, da so izpričevala o pomočniški sposobnosti brez ozira na to, ali izdaje izpričevala trgovsko ali obrtniško podjetje, zavezana samo taksi 5 dinarjev. Po tej odločbi se plačuje taksa po 60 dinarjev samo za izpričevala o sposobnosti za vodstvo gotovega trgovskega ali obrtniškega podjetja.

Borze.

Dne 29. avgusta 1925.

DENAR.

Zagreb. V današnjem prostem prometu so bili sledeči tečaji: Italija 210.25—210.75 (209.12—211.60), London 272 (270.88—272.88), New York 55.95 (55.58—56.185), Pariz 263, Praga 196 (164.46—166.96), Dunaj 7.58 bl. (7.83—7.93), Budimpešta 7.89, Curih 10.855 (10.815—10.895).

Curih. (Predborza.) Beograd 9.225 (9.225), Berlin 122.84, Italija 19.46 bl. (19.375), London 25.06 bl. (25.0625), New York 516.12 (516.06), Pariz 24.25 (24.24).

Odprodaja!

Radi preselitve odprodajamo vso zalogo manu-fakturnega blaga, galanterije in usnja po globoko znižanih cenah. — Ne zamudite ugodne prilike!

»Danica« :: Majzelj & Rajšelj

Ljubljana, Turjaški trg št. 1.

Ing. D. T.

Radiotehnika.**DAVENTRY.**

Dne 27. julija se otvorili Angleži najjačjo radiofonsko postajo Evrope v Daventry. Postaja se nahaja geografsko skoro v sredini Anglije v bližini Northampton in deluje na val 1600 m z energijo 25 kilovatov. Petindvajset milijonov prebivalcev Anglije sedaj lahko sprejema radiofonske oddaje te velepostaje v okrožju 160 kilometrov s pomočjo najenosstavnjšega radiotehničnega sredstva, to je s kristalnim detektorjem.

Pastaja Daventry je nastanjena v dveh velikih poslopjih; v enem se nahajajo stroji za proizvodnjo visokofrekventnega toka, v drugem pa oddajne aparature. Antenska stolpa so 150 m visoko in nosijo 180 m dolgo T-anteno, obstoječo iz 10 paralelnih na krogu pritrjenih antenskibizic. V ozemlju, na katerem so zgrajena poslopja in antene, je precej daleč naokoli položeno vse polno cinkovih plošč in bakrenih žic, to vse radi usmerjenja oddaje. Za pogon elektromotorjev dobiva postaja tok od neke električne družbe iz sosednjega mesta Northampton. Trije generatorji po sedemdeset kilovatov energije proizvajajo izmenični tok tisoč voltov napetosti s tristo sekundnimi perijodami. Četrty generator proizvaja 25 kilovatov energije v obliki visokofrekventnega toka za elektronske cevi, še trije manjši agregati pa dajejo za elektronske potrebni neilni tok.

Postaja deluje običajno z 25 kilovati energije, v posebnih slučajih pa ojači isto lahko do šestdeset kilovatov. Daventry prenaša večinoma oddajo londonske radiofonske 2LO postaje in je kot naslednica amaterjem dovolj znane Chelmsford postaje, danes ena največjih radiofonskih postaj sveta.

Angleži so v tem prekosili vse druge narode, ter so ponosni, da se sprejema Daventry tudi skoro v vseh kolonijah velikega britanskega imperija.

PETINDVAJSETLETNICA RADIOTELEGRAFIJE.

Ob priliki petindvajsetletnega jubileja brezžične telegrafije se namerava v kraju Wimeroux, kjer je bil oddan iz Francoske na Angleško preko rokavskega kanala prvi radio-brzojav, postaviti večji spomenik. V to svrhu prispevajo amaterji celega sveta gotove prispevke, za kar dobe v spomin faktisimile prvega takrat na izumitelja Branleya oddanega brzojava.

RADIOTEHNIKA V RUSIJI.

O razvoju radiotehnike na Ruskem se je do sedaj razmeroma malo čulo, dasiravno ima Rusija dobre strokovnjake in razpolaga z velikim številom moderno urejenih radiotelegrafskih postaj. Največji ruski radiolaboratorij se nahaja v Nižnem Novgorodu, kjer deluje tudi močna radiofonska postaja z 25 kilovati oddajne energije. Vodstvo omenjenega laboratorija je poverjeno profesorju Tatarinovu, oziroma Lossevu, znanemu ruskemu amaterju iznajditelju nihajočega kristalnega detektorja.

NOVOSTI

zimskih ulstrov in oblek Vam nudi najugodnejše

JOS. ROJINA — LJUBLJANA.

Za časa velesejma popust. 5616

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI.

Repertoar opere in drame od 29. avgusta do 8. septembra 1925.

30. avgusta. Drama. Golar: Vdova Rošlinka. — Opera. Offenbach: Hoffmannove pripovedke.

31. avgusta. Drama. Petrovič: Vozel (Čvor), premijera.

1. septembra. Opera. Verdi: Aida.

2. septembra. Drama. Manners: Pegica mojenja srca, premijera.

3. septembra. Opera. Cornelius: Bagdadski brivec.

4. septembra. Drama. Petrovič: Vozel.

5. sept. Opera. Offenbach: Hoffmannove pripovedke.

6. septembra. Drama. Manners: Pegica mojenja srca. — Opera. Verdi: Aida.

7. septembra. Opera. Strass: Netopir.

8. septembra. Opera. a) Mascagni: Cavalleria rusticana; b) Leoncavallo: Glumati (I Pagliaci).

Začetek opernih predstav vedno ob pol 8 zvečer; začetek dramskih predstav ob 8 zvečer. — Predprodaja vstopnic od petka dalje pri dnevni blagajni v operi od 10 do pol 1 in od 3 do 5 popoldne.

Nocoj ob 8 se igra v drami Golar: Vdova Rošlinka. V operi se poje ob pol 8 zvečer Offenbachova opera »Hoffmannove pripovedke«. Predprodaja vstopnic pri dnevni blagajni v opernem gledališču od 10 do pol 1 in od 3—5 popoldne.

Gledališki abonma za sezono 1925-26. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani vlijudno obvešča vse stare in nove abonente, da sprejema priglasbe za abonma od 9. septembra dalje. Pismene prijave pa se lahko že sedaj naslovijo na gledališko upravo, ki bo isto točno zabeležila. Natančnejše pogoje glede abonmaja bomo naznanili prve dni meseca septembra.

Novi člani našega opernega ansambla. Za sezono 1925-26 je angažirala uprava Narodnega gledališča v Ljubljani sledeče nove moči: za mladodramatske partije gospo Marijo Jenikovo iz Prage in kot operno subreto gospo Štefanijo Poličovo, članico belgrajske opere. Kot junaški tenor je angažiran g. Dimitrij Orlov, ki je bil dosedaj član opernega gledališča v Krefeldu v Nemčiji. G. Pavel Holodkov, bivši član velike opere v Moskvu, sedaj stalni gost v Belgradu je angažiran kot junaški bariton. Lirične baritonske partije pa bo pel dosedanji član Narodnega gledališča v Belgradu g. Aleksander Balaban, ki je v predlanski sezoni sodeloval na našem odru. Za manjše lirične baritonske partije je angažiran domačin g. Janko Vladimir, bivši član mariborskega gledališča. Kot basist bo sodeloval g. Emil Rumpel, bivši član opere v Ljubljani, Mariboru in Osijeku.

Obiskovalcem ljublj. velesejma

ki se hočejo poceni preskrbeti z MANUFAKTURNIM BLAGOM

priporočamo, da si ogledajo razstavo "OBLACILNEGA BLAGA PRI"

TEKSTILBAZARJU - Ljubljana

Krekov trg 10 prvo nadstropje

Gospa!

Tudi jaz Vam priporočam to milo z znamko "GAZELA". Moje perilo se kar blešči, gotova sem pa tudi že zdavnaj. Tudi Vi boste dosegli to z uporabo "GAZELA" mila.

GAZELA MILO**Knjige in revije.**

»CAS.«

Znanstvena revija Leonove družbe, letnik XIV, zvezek 6.

Z navzočim zvezkom se zaključuje XIX. letnik »CASA«. Prva razprava »Novo življenje« izpod peresa dr. Aleša Ušeničnika je posvečena našemu dijaškemu gibanju. Novo življenje se poraja v mladini, vsa tako zvana kultura ji ne zadovoljuje več, novega življenja išče v religiji. Veleučeni avtor iskreno pozdravlja to hotenje, se obrne nato k trem temeljnim geslom novega gibanja: proti intelektualizmu — po doživljanju — k mističnemu izkustvu! V mnogem pogledu so upravičena vsa ta gesla, vsako pa ima svoje meje. Izven katerih izgubi svojo upravičenost in bi utegnilo provzročiti veliko zmedo, kajti »nikjer niso namreč zabode lažje, kakor v deželi religije, a tudi nikjer usodnejše kakor prav tu«. Človek ne ve, kaj bi pri razpravi bolj občudoval: klasični jezik, jedrnat slog, jasnost misli ali pa genialno umevanje vsake težnje naših najmlajših. Avtor se končno ozre še na težnje našega dijaškega gibanja, kakor odseva iz mladinske številke »Socialne misli« (1925, št. 5). Vkljub nekaterim negotovostim vidi v njej živo hrepenenje po resničnem krščanstvu ter težnjo, da dospje k živemu Bogu po liturgiji; ob tem pogledu vzkligne dr. Ušeničnik: »Ako bo naša mladina po tej poti iskala, bo tudi našla vire »novega življenja« — Dr. A. Breclj priobčije dvoje predavanj, ki jih je imel akademikom o seksualnem problemu in inteligentnem naraščanju. Na podlagi najnovejše literature nam pisatelj obravnava to važno vprašanje in pride na podlagi rezultatov zdravniške vede in izkustva do trditve in zahtev, ki so nekaka naravna dopolnitev in potrditev večnih načel krščanske morale. Avtor ovzre žal le preveč razširjeno zmoto, češ da je zdržnost zdravju kvarna in ostro obračuna zlasti s svobodno ljubeznijo, »ki znači za moškega nasilje, za žensko pa suženjstvo«. — Drugo predavanje, namenjeno ženskemu poslušalstvu, obdela zelo izčrpano vprašanje o ženskem naravnem poklicu — materinstvu. — Dr. Lovro Sušnik nadaljuje svojo temeljito in obširno razpravo o belgijskem šolstvu, in sicer se bavi v navzoči številki z notranjim poslovnim redom v belgijskem šolstvu. Slične temeljite razprave za našo dobo, ko se pripravljamo preosnova vsega šolstva, so za vse naše izobraženstvo neobhodno potrebne, toliko bolj, ker radi splošne proletarijacije skoro nikdo ne more več sam črpati iz inozemskih revij potrebnega znanja. — Nehote pa pri tem pogrešamo ene velike panoge, ki med razpravami ni zastopana: pravo. Ravno v naši dobi, ki nam je prinesla že obširno socialno politično zakonodajo in nam za najbližjo dobo obeta celo vrsto novih, za katoličane zelo važnih zakonov: interkonfesijski in šolski zakon, konkordat, bi bilo treba za vse to znanstvenih preddel v naši znanstveni reviji. — Slično bo veljalo glede osnutka kazenskega zakonika, glede bodočega državlanskega zakonika (neločljivost zakona itd.), revizija ustave; sama vprašanja, kjer bomo pomenili tem več, čim bolj bomo pripravljani, ko bodo prišla na dnevni red. Zato želimo iskreno, da bi se neumornemu in izredno agilnemu »Casovemu« uredništvu posrečilo izpolniti tudi to edino vrzel v naši odlični znanstveni reviji, ki se lahko meri sicer mirno s katoliškimi vodilnimi publikacijami velikih narodov. — V kulturnem pregledu je napisal dr. Breclj zanimivo črtico o pokojnem dr. A. Gregoriču in njegovem razmerju do stranke. — Med ocenami obravnava dr. Mal o dr. Polčevem delu »Kraljestvo Ilirija«, dr. Malnerič o dr. Malovi knjigi »Uskočke seobe i slovenske pokrajine«. Dr. Debevec podaja misli opata dr. Herwegena o razlogih, zakaj je duhovniku potrebna humanistična izobrazba. — Končno podajata dve strani pregled vsebine 16 revij, ponekod tudi s kratkimi pripombami. Želeti je le, da se ta pregled še — kolikor prostor dopušča — razširi in sistematizira. — S ponosom zremo lahko na našo odlično revijo. Upam in želimo, da se to posreči kljub težkim razmeram uredništvu tudi v bodoče. Vsemu našemu izobraženstvu pa »Cas« najtopleje priporočamo z željo, naj bi ne bilo izobraženca, na čegar mizi ne bi bilo »CASA«. Tudi navzoča številka nas potrjuje v upanju, da se »Cas« sedaj, ko smo v lastni državi državotvoren narod, lasno zaveda svoje nar.

**Na novo povečan
špecialni
oddelek**

Sukno

**Velika zaloga!
Cene jako
ugodne!**

Gy. trgovci se vabijo na ogled

Veletrgovina

Gy. trgovci se vabijo na ogled

I. GROBELNIK, LJUBLJANA

AUTOMOBIL

maš dvosedežni, zadaj prostor za vzorce ali za 1 sedež, skoro nov, zelo ekonomičen pri uporabi, solidno izdelan, pripraven za potovanje, se radi nakupa večjega voza prodaja. Pojasnila: A. Lampert, Ljubljana, Krekov trg št. 10. 5774

Graščina v najem

300 oralov, na Dolenjskem, blizu postaje, elektrika, lepa polja, voda, cerkva, vrtovi, parki, lepe ceste, večje stavbe. Grad 52 prostorov v dobrem stanju; daje se v najem za več let, pripravnost za samostane, bolnice, sanatorije ali tovarne. Vprašanja na upravo »Slovenca« pod šifro »Graščina« št. 5578.

Naprodaj POSESTVO

blizu železn. post. Poljčane vsled preselitve v Srbijo. Zemljišča skupaj 45 oralov, velik vinograd ter vrti za sadje z zlatimi vrstami, 24 oralov bukovnega gozda. Enonadstropna stanovanjska hiša, hiša za delavce, zidnica poleg vinograda, vsa potrebna gospod. poslopja in mlin, živi in mrtvi inventar. Pojasnila daje upravitelj g. A. Eibgolec, p. Loče pri Poljčanah. 5779

Prodaja se poceni dobro ohranjen

OTROŠKI VOZIČEK.

Naslov v upravi pod 5803.

Razstavnih paviljon »F«

štej. 269-275. Najnovejša dvokolesa, motorji, otroški vozički, šivali, stroji, pneumatika in deli. TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska 4.

Drva in žaganje

bukove in hrastove odpadke od parketov in žage dostavlja na dom po znatno znižanih cenah parna žaga V. SCAGNETTI za gorenjskim kolodvorom.

NAPRODAJ JE POSESTVO.

Poslopje, v katerem je bil pred nekaj leti mlin, dalje hlev in kozolec, njive, travnik in gozd, se prodaja okoli 10. sept. - Več se poizve pri Jožetu KOS, Spod. Tepe 19 - Poljsnik, p. Sava. 5733

ODDA SE

TRGOVINA

z manufakturno, z vso opremo, v nekem mestu na Gorenjskem, tik farne cerkve. Lokal dve leti brezplačno. - Naslov pove upravitelstvo »Slovenca« pod št. 5597.

Velika stanovanjska HIŠA

z trgovskimi lokali ob glavni cesti, 10 minut od Celja, pripravna tudi za večjo industrijo, se poceni prodaja. Ponudbe na Lovro Čremožnika, Celje, Prešernova 19.

GOSTILNA

se prodaja radi starosti lastnika, na križišču cest, 10 min. od kolodvora Domžale z lepim sadnim in zelenjadnim vrtom, 2 nji, pod hlev za 3 glave živine. Pripravna za železničarje. Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 5595.

Din 198.—

krasni, barvasti, svileni TRIKOT ZEMPER z dolgi rokavi, razpošila po povzetju (poština posebej) tvrdka HENRIK KENDA, Ljubljana - Mestni trg št. 17. 5476

NAJBOLJŠE KRAJSKE KLOBASE

se dobijo v restavraciji GROSUPLJE.

300 Ideal-zabojev

od pisalnih strojev naprodaj. THE REX Co. - Ljubljana.

Šivane odeje

(kovre) po 170, 190, 220, 240 in 280 Din razpošila po povzetju

manufaktura KRISPER

Ljubljana, Rožna ulica 19.

Malo posestvo

z gostilno, v kateri hiši se lahko vodi trgovina z meš. blagom, najraje na Gorenjskem, Dolenjskem ali Štajerskem, blizu železn. postaje, vzamem v najem. - Dopise na upravo »Slovenca« pod »Dober gospodar« št. 5633.

Skoraj nov BREK-VOZ

za 10 oseb poceni prodajo Združene mlekarne d. d. - Ljubljana, Majstrova ul. 10.

Nemška doga

(psica), čistokrvna, dve leti stara, zanesljiva čuvajka - dresirana, in 2 mladička naprodaj na Rimski cesti 19, pri konjskem mesarju. 5610

MANJŠA HIŠA

v Ljubljani z enim praznim stanovanjem, se kupi takoj. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Hiša« št. 5808.

Naprodaj HIŠA

s posestvom v Domžalah. Poizve se v restavraciji pri kolodvoru v Domžalah.

GNOJ prodam.

Sv. Petra cesta št. 61.

Pozor! Naprodaj! Pozor!

Tovarniški ostanki za perilo so naprodaj po polovični ali zelo znižani ceni. Ne zamudite ugodne prilike! Resljeva cesta 30, I. nad., desno.

Krojni tečaj

za krojače, šivilje in nešivilje 31. avgusta t. l.

Mednarod. v Parizu in Londonu diplomirana, oblatveno koncesionir. krojna šola, Židovska ulica št. 5. - Izdelovanje krojev. Učencem, ki se ne morejo udeležiti tečaja, pouk s pošto potom učnih risb. 5822

Harmonije

ameriškega in evropskega sistema, točno izdeluje po konkurenčnih cenah

Franc Jenko

izdelov. orgelj, Mengeš.

NAPRODAJ

Radi opustitve trgovine: 1 Wertheim - blagajna z tresorjem, 170 cm visoka. Cena 8000 Din. 10 godbenih AVTOMATOV, in sicer: 4 z električ., 4 s težalnim in 2 s peresnim pogonom. Cena 10.000 Din. - Ljubljana, Kolodvorska ulica 30, Kmetec.

Prodajo se:

4 salonske obleke, 3 površniki, 1 žaket

za srednje in močnejše gospode pri Maks ZABUKOŠEK, krojaški mojster - Celje, Cankarjeva ulica 2. Priporoča se tudi za duhovniška dela, kot talarje itd.

SODI

za vino, žganje, olje, med, mast in petrolej, kakor tudi za transport in hrambo ima vedno v zalogi vsako množ.

FRAN REPIČ

sodar. podjetje v Ljubljani. Istotam se sprejemajo vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Solidno delo, točna postrežba.

Pekovski vaienec

se takoj sprejme v večjem kraju na deželi.

Pletilka z več stroji

prevzame stalna večja naročila za izdelavo nogavic. Naslov pove Aloma Comp. Ljubljana. Kongresni trg

Krojači in krojačice!

Kroje (šnite) po najnovejši modi za dame in gospode - izdeluje in razpošila Alojzij KNAFELJ, strok. učitelj za krojaštvo, Križevniška ulica št. 2, Ljubljana. 5827

Vsled preselitve prodam ugodno OPREMO za 2 sobi in kuhinjo. - Naslov pove uprava lista pod št. 5823.

SIR pravi bohinjski

zajamčeno polnomasten, velikoluknjičast, ki ne zaostaja prav nič za pravim švic. ementalcem, dobite le pri

FRANC ŽMITEK-U, Boh. Bistrica.

Postrežba točna, cene nizke, zahtevajte ponudbe.

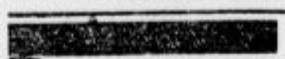
VELESEJ PAVILJON »J« št. 647.

Zastopnik Albin Turk, Ljubljana.

Gonilna jermena

prvovrstna, trpežna, izdelujem po najnižji ceni po naročilu.

FRANC ISKRA - Vrhnika.

»Pokrajinska zadruga trgovskih vrtnarjev« za Slovenijo v Ljubljani javlja vsem svojim članom tužno vest, da je gospod

Ivan Bizovičar

zadružni odbornik in blaginjak, umetni in trg. vrtnar itd.

danes preminul. - Pogreb marljivega nam člana se bo vršil v nedeljo, dne 30. t. m. ob 4 popoldne.

Ohranimo mu blag in trajen spomin! Ljubljana, dne 28. avgusta 1925.

NAČELSTVO.

čevljar. šiv. stroj

in čevlarsko ORODJE se prodaja v Rožni dolini, Cesta IV. št. 16. 5730

J. Stjepušiu Sisek

priporoča boljše tambarice, strune, partituro šole in vse potrebščine za glasbilo. Odlikovan na pariski razstavi. Ceniki franko.

Cent. občinstvu se priporoča

gostilna

»Pri Novaku«

v Spodnji Šiški.

Za dobro kapljico in prigrizek preskrbljeno. Za obilen obisk se priporoča

Novak.

Gasilski voz

in landaver

v najboljšem stanju, oba na oljnatih oseh, PRODA

Franc ISKRA, Vrhnika.

I. Pok nasl.

A. JAMNIK

Ljubljana, Stari trg 14.

Velika izbira vsakovrstnih moških

klobukov in čepic

kakor tudi vsakovrstnih volnenih ČEVLJEV za gospo in gospode.

Najnižje cene.

Lokal

opremljen, z blagom vred, se dá v najem brez konkurence na Bledu, za več let. Pogoji: inventar in blago se odkupi po dnevnih cenah, stanovanje na razpolago. Odda se radi prevel. zaposlenosti. - Pisma sprejema uprava »Slovenca« pod številko 5786.

Mlekarski VOZIČEK

dobro ohranjen, prodam. - Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 5726.

Dva dijaka

se sprejmeta na hrano in stanovanje. Cena zmerna. Gosposka ulica 6, I. nadst.

Krasno jesensko in zimsko blago

je dobila »OBLAČILNICA« v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 7. - Cene zelo nizke! Oglejte si zalogo! 5676

Stroj, miz. delavnica

v bližini Ljubljane, se pod ugodnimi plačilnimi pogoji odda v najem oz. se prodaja. - Poizve se pri Aloma Company, Ljublj., Kongresni trg 3.

M. BARTL

special. parfumerija in trgovina rokavic in nogavic - Ljubljana - STRITARJEVA ULICA št. 2.

PAVILJON »E« 49, 51.

Premog - Čebin

Wolfova ulica 1. II. Telefon št. 56.

Lečo in fižol

kupuje FRAN POGAČNIK, Ljubljana - Dunajska c. 36.

Stavbene parcele

se prodaja v bliž. nove šišenske cerkve, kakor tudi drugo polje. Proda se tudi velik GLASOVIR. - Poizve se pri MAURER-ju, Celovška cesta št. 89. 5725

Godbeni instrumenti

tvornice Guido Bardelli, Trieste Via Milano št. 15.

Posetite kojo 326/28 v paviljonu G na Ljubljanskem velesojmu.

Pozor! Strelododne naprave

po najnovejših in najbolj sigurnih načinih, strogo solidno in po zmernih cenah izvršuje in popravlja tvrdka

FRANJO DOLŽAN, kleparstvo, instalacija, vodovodstvo in

strelododstvo - CELJE, KRALJA PETRA 8

Zastopstvo za Asbestno škrlje in »Saloni«

Proračuni in pojasnila za delo zgoraj navedenih strok, vsakemu vedno na razpolago

Na drobno! Brez konkurence! Na debelo!

Oglejte si specialno detaljno in engros trgovino

vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave dolge konoplje, garantirano in sicer: vrvi za zvonove, transmisije, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij. Posebno močne oprti za transmisije (Müllergurten), oprti navadne vse širokosti, vrvi in mreže za seno, ribje mreže, gugalne mreže (Hängematten), bombažne mreže za otroške postelje v vseh barvah, tržne torbice, ognjegasne cevi, štriki za perilo, tržne vrvice, strange, uzde, špaga, dreta, zidarske in tesarske vrvice, trakovi in vrvice za žaluzije. Velika zaloga pravih tržaških bičevnikov, bičev, gož, jermenov, morske trave, zime vseh vrst, konjske krtače, konjske odeje, nepremotljive vzorne platiche, juta platno, ribarice, itd. nudi po najnižji ceni. - Specialno mondranje (spajanje) vrvi za transmisije in dvigala se izvrši solidno in točno. - Priporoča se

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopljinno

Ivan N. Adamič, Sv. Petra cesta št. 31

Telefon št. 441.

Razstava v lastni hiši. Podružnici: MARIBOR, Vetrinjska ulica št. 20. Telefon št. 454. KAMNIK, Sutna št. 4.

Priporoča se,

da si ogledate na Velesojmu paviljon »I« št. 648 vnanja stran, paviljon »H« št. 477, kjer dobite vseh vrst modne in športne čepice od Din 17.—, fustijan-klobuke za deco in dame od Din 32.—, usnjene klobuke v vseh oblikah od Din 82.— dalje ter copate, otroške fustijan-hlače (štajerske) itd.

IVAN GOGALA, Jesenice - Fužine št. 148.

Strojni ščipalec

(Maschinenzwicker) se sprejme v večji čevlarski tovarni proti dobri plači. Oglasiti se je od 10. do 12. ure na velesojmu v pavilj. »I« 603.

Zobni atelje FR. HR. ZIN'S

Dunajska cesta št. 1 a - III. nadstropje (palača Kreditne banke)

je od 1. septembra zopet odprt.

PREOBLIKOVALNICA

BARBORIČ - ZAVRŠAN

Mestni trg 7

predeluje damske filce velarje, itd. po najmodernejših oblikah. - Velika izbira damskih klobukov in nakita po zelo nizkih cenah

Dokolenice

(GAMASE), prvovrstne (blank in špalt), ružave in črne, nudi po konkur. ceni izdelovatelja

FRANC ISKRA :: Vrhnika.

TRGOVCI POPUST. TRGOVCI POPUST.

Naročila in popravila se točno in vesno izvršujejo!

ANTIKVARIAT - KNJIGARNA
HINKO SEVAR — LJUBLJANA
 STARI TRG 34
 kupuje in prodaja najugodnejše
 leposlovne in znanstvene knjige v raznih jezikih.
 P. n. slovenskim knjižnicam dajem znaten popust!

A. LAMPRET, Ljubljana, Krekov trg št. 10
 Zastopstvo za Slovenijo
 ker so najsolidnejši, najprilagodljivi in najcenejši pri
 osebnih, tovarnih in avtobusnih vozovih
 potnikih, zdravstvenih in kot
 za avto-takse
 Renault-avtomobilov danes neprekosljivi

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE d. v. Ljubljani

Zvonarna

ustanovljena leta 1688., dobavlja priznane prvovrstne bronaste **ZVONOVE** čistih glasov po konkurenčnih cenah v kratkih rokih.

Zahtevajte cenik!

M. Težak Zagreb, Gunduličeva ulica broj 13

priporoča cenj. usnjarijem vse v njih stroko spadajoče potreščine; ribje olje, degrass C. L., strojilna olja „Hessna“, vse vrste ekstraktov in kemikalij ter usnjarskega orodja, dalje še laka in tragantov.

SPECIALNA TRGOVINA PERILA

Hed. Šarc

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica št. 5

Opreme za neveste!

Perila za gospode po meri!

OBLEKA

moška iz češkega ševljarstva in fina dunajska konfekcija Din 580, fina damska volnena obleka Din 220, damski plašč Din 400, fantovska obleka Din 190, dekliška obleka Din 50.

Razpošilja veletrgovina
 R. Stermecki, CELJE št. 18

Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od suknja kampana in razne manufakturne robe po samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vsakim samim kupovat dobi nakup primerno povrnitev vožnje. Naročila čez Din 500 poštnine prosto. Trgovci engross cene.

Oglejte si bogato opremljeni povečani paviljon H 483, 485 na velesejmu, kjer najdete veliko zalogo vsakovrstnih kožuhovinskih izdelkov trdke

ELIGU EDER, krznar, zaloga in popravilnica kožuhovinskih izdelkov
 Ljubljana, Kongresni trg 7

Za mošnjo zlata! si bolečin in jeze ne morete odpraviti, ki jih povzroča slab čevlji.

Nasprotno pa vam splošno znana tovarna
KARL POLLAK & - LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 68

da priložnost, da si
SAMO ZA ČASA SEJMA
 za MALO DENARJA

kupite **PRVOVRSTNE CEVLJE.**

Reklam. prodaja samo za časa sejma!

na drobno za 1 par { po Din 140— 160— 162— 164— 170—
 po Din 173— 175— 184— 194—

Prodaja dnevno, tudi v NEDELJAH in PRAZNIKIH, brez presledka od 7. ure zjutraj do 8. ure zvečer!

Bodite pozorni na naše letake!

Ant. Krisper

Izdelovanje čevljev. — Velika zaloga pletenine, drobnega in galante-rijskega blaga. — Eksport kranjskih izdelkov: krtič, zobotrebcev itd.

Štev. 107 z dne 26./8. 1925.

Razglas.

Krajni šolski svet v Mežici razpisuje natečaj za

oddajo gradbenih del šolskega poslopja

za osnovno in meščansko šolo v Mežici z dnem 15. septembra 1925 ob 10. uri dopoldne. Načrti in pogoji so razgrnjeni pri prosvetnem oddelku velikega župana v sobi št. 50 v Mariboru med uradnimi urami. Proračunska svota znaša okroglo 2.900.000 Din. Ponudniki imajo vpslati ali izročiti svoje ponudbe Krajnemu šolskemu svetu v Mežici

najpozneje do 15. septembra t. l. ob 9. uri

in sicer v zapečateni kuverti, ki mora biti zunaj označena z napisom: »Ponudba za zgradbo novega šolskega poslopja v Mežici«. Ponudniki se morajo zavezati, da ostanejo v besedi z ponudbo še 60 dni po zgoraj navedenem roku ter da smatrajo stavbene pogoje za njih obvezne.

Krajni šolski svet si izrecno pridržuje pravico, oddati delo tudi višjemu ponudniku, to je, brez ozira na ponujeno svoto.

Krajni šolski svet v Mežici.

Naznanilo preselitve!

Naznanjam slavnemu občinstvu in svojim cenjenim odjemalcem, da sem preselil svojo dobro vpeljano trgovino špecerijske in kolonijalne robe ter deželnih pridelkov iz dosedanjih prostorov na Glavnem trgu, v svoje lastne na novo urejene prostore

nasproti Hotela Stare Pošte.

Priporočam se najtopleje za nadaljni obisk, obilna naročila ter cenjeno naklonjenost

Z odličnim spoštovanjem

Ignac Andrašič
 Kranj

Srečko Potnik in drug Ljubljana

parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov, eterov ter izdelovanje sadnih sokov

Metelkova ulica 13

Telefon 110

priporoča

pravi malinovec, limonov sok, arome za nealkoholne pijače, sadne etere, esence za rum itd.

Paviljon „E“ 94

Paviljon „E“ 94

Je stara govorica

in priznana je resnica,

da se moški štofi, cajgi, vse moško perilo, modrocngradl, rujava in bela kotenina in vse druge reči pri **Ivanu Krošelju** na Martinovi cesti (v lastni prenovljeni hiši) najboljše in najcenejše dobi.

Cenj. občinstvu vljudo naznanjam, da imam od 29. avgusta naprej tudi popoldan

vsakovrstno sveže pecivo!

Pekarna Anton Preskar

Dunajska cesta št. 5.

„Emona“ kavarna in bar

Vsak dan koncert salonskega orkestra. Izborna pijača. Točna postrežba. Začetek bara ob 11 zvečer. Se priporoča

L. Flala.

Paviljon I. 570

Stara tovarna nogavic in pletenin

Ustanovljena leta 1855

M. Franzl & sinovi

Lastnik: **FELIKS FRANZL**

Ljubljana, Privoz 10

Poštini

predal 44

Telefon

št. 425

Stavbna družba d. d.

opekarna na Viču

Ima stalno v zalogi prvovrstno STREŠNO OPEKO, bobrovec, kakor tudi zarezan STREŠNIK, ZLEBAKE in ZIDNO OPEKO. Po zelo ugodni ceni se odda tudi drugovrstne zrezane strešnike in bobrovec. Prodaja se v pisarni STAVBNE DRUŽBE, D. D. v Ljubljani, Levstikova ulica št. 19 — ali pa v opekarni na Viču.

RADIO

patent. tip „WESTERN“

NAJBOLJŠI APARAT NA KONTINENTU

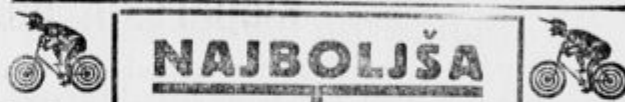
Samoprodaja

VOJNOVIČ & CIE. - LJUBLJANA-VIČ

Naznanilo preselitve.

Cenjenim odjemalcem vljudo naznanjam, da sem se s svojo TRGOVINO SUHE ROBE iz barake na Vodni-kovem trgu PRESELIL v KLEPARSKO STEZO št. 2 (Stari trg). — Cenjenim odjemalcem se na novem mestu najtopleje priporočam za nadaljno naklonjenost.

ANTON LOVSIN

„PUCH“ KOLESA

dobite po zelo ugodnih cenah edino le pri

IGN. VOK, LJUBLJANA, Sodna ul. 7

FRANJO CIVILAK, Slovenska Bistrica

bellinica voska, obrt medu in voščenin

priporoča

vsem blagohotnim trgovcem ter konsumentom svojo veliko zalogo voščenih sveč, (lepo okrašenih in belih) vseh vrst svitkov, lepe prave stearinske »Barok sveče« za lustre vseh barv (zvrtene) kakor tudi božičnih sveč vseh barv v kartonih (gladke in zvrtene). Priporočam tudi za miklavžev; veliko zalogo miklavžev, krampusov kakor tudi druga medena peciva.

Postrežba solidna! — Zahtevajte cenik! — Cene zmerne! — Trdka odlikovana z zlato kolajno. — Velekonsumenti posebne cene.

FR. RHAM

delikatesa, specerija in vinarna nasproti hotela „UNION“

Paviljon na velesejmu veselični prostor

Velepražarna kave Meznarič Rado, Maribor, Glavni trg 21

TRGOVCI, ZAHTEVAJTE VZORCE IN CENIKE!

Cene kakor povsod!

Samo lastna proizvajal!

J. KULLICH, kamnoseški mojster, Celje
Aškerčeva ulica 8

priporoča svojo veliko zalogo prvovrstnih nagrobnih spomenikov iz različnega marmorja, švedskih granitov, sijalitov, kakor tudi iz umetnega kamna od priproste do najfinejših izdelave. Prevzema vsa dela in cerkvena dela iz poljubnega kamna, izdelavo grobnih spomenikov, mauzolej itd. Prevzema prenos spomenikov, pozlačenje napisov itd. Zaradi lastnega sodelovanja, teži najnižje in brezkonkurentne cene. Plošče za pohištva (umivalnike, nočne omare, kredence itd.) v vseh barvah.

Izvrstne reference!

Risbe in proračuni brezplačno!

Posetniki velesejma!

Ne pozabite pri nakupu železnine na solidno trgovino z železnino

Šošterič, Petan & Erker, Resljeva cesta 20.
NA DEBELO! NIZKE CENE! NA DROBNO!

Gospodinje!

Sedanji čas dobite najcenejše sadje na trgu. Izrabite ugodno priliko! Kuhajte ga v originalnih „WECK-ovih“ kozarcih, ki jih dobite pri

„FRUCTUS“, Ljubljana, Krčkov trg št. 10

Oglejte si paviljon G, koja št. 327-329 na velesejmu

SVETOVNOZNANI I^a PORTLAND CEMENT IZ STARE RENOMIRANE TVORNICE

znan pred vojno na svetovnem trgu pod imenom „Lengenfelder cement“ Mojstrana-Dovje
Analiza

tu- in inozemskih uradnih preiskuševališč je ugotovila, da spada med najboljše vrste cementa v državi.

Konkurenčne cene.

Naročila sprejema in daje informacije.

Prodajni urad

»Portland cementa Mojstrana«
Ljubljana, Jadranska Podunavska banka.

Št. 17.799/ref. IX.

5717

Razpis.

MESTNI MAGISTRAT razpisuje oddajo vseh
kleparskih del

na strehah vseh objektov mestne pehotne vojašnice na Taboru.

Ponudbe je vložiti do 3. septembra 1925 do 10. ure dopoldne pri mestnem gradbenem uradu, kjer se tudi dobe potrebne informacije in mere. — Mestni gradbeni urad si pridržuje pravico, oddati posamezne objekte posameznim mojstrom.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 25. avgusta 1925.

INDUSTRIJA PLATNENIH IZDELKOV d. z o. z.

JARŠE, pošta Domžale (Slovenija)

moderno urejena tkalnica

izdeluje:

surovo in beljeno platno od najpriprostejših do najfinejših vrst — Namizno perilo — Damaste — Sploh vse vrste platnenih izdelkov

Železniška postaja: JARŠE-MENGES
Brzjavni naslov: Induplati, Domžale

Telefon: Domžale 9

Telefon: Domžale 9

STROJI ZA PLETENJE

Flach-Rund-Links-Links in Jackard
za ročni in strojni pogon

SPULMASCHINE za strojni in RAUHMASCHINE RUNDSTÜHLE nožni pogon

IGLE in deli strojev za vse sisteme in
inote vedno na skladišču pri

ALFRED KOZMA, OSIJEK

Županijska ulica št. 42.

Glavni zastopnik tehniške poslovnice za industrijo strojev za pletenje
Felix Lederer, Wien

TEOD. KORN

kleparstvo, kovinarstvo, vodno instalacijsko podjetje, industrija pločevinastih izdelkov, čistih kakor litografiranih

LJUBLJANA, Poljanska cesta 8

Posetite razstavo v paviljonu „L“

Cene najnižje!

Delo strogo solidno!

Bleščeče belo
perilo v omari!
Jaz perem samo
s Persilom!

Persil samodelujoče
pralno sredstvo
Tovarna Villem Brauns Celje

Hotel in restavracija MIKLIC

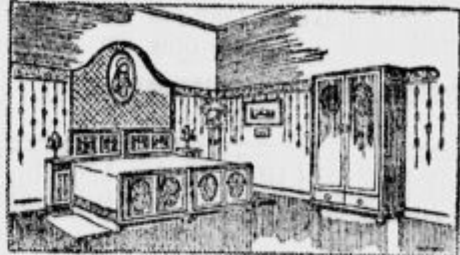
Nasproti glavnemu kolodvoru

Priznana dobra kuhinja! Prvovrstna pijača!

Tovarniška zaloga pohištva

od najfinejše do najpriprostejše opreme
po izredno znižanih cenah se dobi pri

ANDREJ KREGAR, tovarna pohištva

St. Vid
nad
Ljubljano
nasproti
kolodvoru
Vižmarje
Na velesejmu
razstava
v paviljonu
„E“

Felix Toman
kamnoseški mojster
Ljubljana

Resljeva cesta št. 30

priporoča

bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za robnice, marmornate plošče za mobilije po najnižjih cenah

C. D. Gaon, Zagreb

Jurišičeva ulica 3

Tvornica trikotaže in vseh vrst pletenin

razstavlja svoje slovite in brezkonkurenčne

predmete na velesejmu

Paviljon „I“, koja 578, 580, 582

Obiskovalci velesejma

oglejte si zbirko vseh

poljedelskih strojev

na dvorišču

Gospodarske zveze

Dunajska cesta št. 29

Tovarna likerjev in spirituoze
išče za Slovenijo izkušenega

potnika

Samo one osebe, ki so že bile zaposlene v tem svojstvu, naj dpošljejo svoje ponudbe na upravo lista „Slovenec“ št. 5478

„I.“ 616.

Moivoz

A. Šinkovec d. d.
Grosuplje

V prijaznem mestu Slovenije
se proda na lepem prostoru
prtična hiša

z vrhom po ugodni ceni.
Kje, pove upr. pod št. 5731.

Mestna občina NOVOMESTO razpisuje pri
občinskem vodovodu

službo strojnika

pri črpalki v Stopičah. — Plača po dogovoru.
stanovanje in razsvetljava brezplačno. Pravilno
opremljene prošnje s potrebnimi spričevili o
usposobljenosti se morajo vložiti pri mestnem
županstvu v Novem mestu najkasneje do dne
10. septembra 1925.

Pri „Solncu“ K. Widmayer

Pogačarjev trg

Perilo, maufaktura, opreme za neveste in novorojenčke,
abtahi (peče). Vsakovrstne pletenine en gross - en detail.

Obleke

najboljše najcenejše v največji
izberi ima

J. Maček

Ljubljana

Aleksandrova 12

Pozor! INTERESENTI! Pozor!

Nova jedilnica se prodaja!

Ker mi ni mogoče razstaviti na vzorčnem velesejmu
moderne in solidno izdelane jedilne opreme, zato si jo
izvolite ogledati na domu. Radi tega je tudi cena zelo
ugodna.

Avgust Cerne, splošno mizarstvo
Zg. Šiška 122.

Trgovske

in privatne POSLE v Fran-
ciji, kjer vsled mnogolet-
nega bivanja dobro pozna
jezik in prilike, posreduje
vestno in kulturno
JOSIP ŽIBERNA
LJUBLJANA, Stari trg 34.

Moške klobuke,

zimsko perilo, ka-
kor drugo modno
blago kupite najceneje pri

„AMERIKANCI“, LJUBLJANA

STARI TRG ŠT. 10

ERMAN & ARHAR

mizarstvo in zaloga pohištva
št. Vid nad Ljubljano 4.

O priliki velesejma oglejte si
tudi naše izdelke!

Prvovrstni izdelki! Cene kon-
kurenčne! Zahtevajte cenik!

Kdor si želi kupiti solidno in poceni pohištvo

kakor: spalnico, jedilnico, kuhinjsko opremo — naj se obrne na

»LIPA«, zadruga mizarjev — št. Vid

nad Ljubljano. — Zadruga ima stalno v zalogi vse vrste pohištva. —
Garantirano solidni izdelki. — Oglejte si ob priliki velesejma v Ljubljani
tudi našo zalogo v št. Vidu. — Daje tudi na obroke! — Zahtevajte cenik!

Izgini, zaman se trudiš!

Se danes zaplešem s to
dražestno gospodično
kljub svojim krčnim ži-
lam, zakaj jaz nosim

ANTIVARIX

Obveza ANTIVARIX
je patentovana, zdrav-
niška iznajdba in jam-
stvo vsem, ki trpe na
krčnih žilah in so za-
radi tega ogroženi po
opasnih posledicah: ne-
nadni smrti, bolečinah, vnetju žil, ekcemih, gnojnih, čirih itd. Takojšnja delamož-
nost zamažena. Ležanje v postelji nepotrebno. Naročite si takoj ANTIVARIX. Priti
je osebno in se ogledati v trgovini

ge. M. Barilove, spec. parf. v Ljubljani
Stritarjeva ulica (nasproti magistratu)

„I.“ 616.

Anton Šinkovec d. d. Grosuplje

„I.“ 616.

Pridobivajte novih
naročnikov!

Jos. Zidar

Ljubljana,

Dunajska cesta šte. 31.

Tel. int. 106.

Brzjavlj: »Zidar«.

zastopa v Sloveniji sledeče tvrdke:

Domovinsko industrijo mlina d. d.

Veliki Bečkerek in Indija.

Najboljši kvalitetni mlevski izdelki.
Stalna zaloga.

Strasser & König

Veliki Bečkerek, Budapest, Trieste, Wien.

Zito vseh vrst, domače in inozemsko — in
poljski pridelki.

A. D. za podizanje mlinova

Veliki Bečkerek.

Vsakovrstni mlinski stroji in njihovi
sestavni deli.

Oesterreichisches Verkehrsbureau

Prva predprodaja železnih vozni-
h listkov v Sloveniji. — Brezplačne informacije o
potovanjih. — Legitimacije in vizumske znamke
za inozemske velesejme, kakor tudi za ljub-
ljanski velesejem.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in
zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Po-
sojila proti poroštvo, vključni na posestva i. t. d.
— Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

FRANCOSKA LINIJA

Najhitrejša, najudobnejša in najnovejša ladija odhaja vsak dan iz

Marsilija, Bordeaux-a in Haere za

AMERIKO, KANADO, MENSIKO, KUBO
BRAZILJO, URUGUAY, ARGENTINJO
itd. itd.

Tretji razred sestoji iz »ZBOLJSANE KABINE« z 2 ali 4 posteljami
»NAVADNE KABINE« z 2 ali 4 posteljami
»MEDKROVJA« z 8, 10, 20 posteljami

Vožnja iz luke ukrcavanja do New Jorka 5 in pol dneva
do Santos (Brazilija) 13 dni
do Buenos Airesa (Argentina) 17 dni

Vse potnike prevažamo z brzovlakom do luke vkrcavanja

Posebna pozornost se posvečuje poljedelcem, ki žele potovati

brezplačno v Sao Paulo, Brazilija

„FRANCOSKA LINIJA“ nima posredovalcev ne nadriplisarjev

Vse informacije brezplačno daje agencije

Ljubljana — Kolodvorska 41

Zagreb — Mihanovičeva ul. 4

Beograd — Karadjordjeva ulica 91

Bitolj — Kralja Petra ulica 33

Vel Bečkerek, Aleksandrova 1

Sadne mline

prvovrstne, preizkušane, po
ugodni ceni izdeluje Rudolf
RAVNIKAR — Radeče pri
Zidanem mostu. 5745

„I.“ 616.

Vrvi

A. Šinkovec d. d.
Grosuplje

Zaloga, strojenje, barvanje in izdelava

kožuhovine

Nakup kož divjačine!

Ludovik Rot, Ljubljana

Gradišče 7 hrznarstvo Gradišče 7

Inženir Gustav Zemánek

Ljubljana, Gorupova ulica 17. — Telefon 621.

Izvršuje najceneje

vse naprave za štedenje premoga.

Čistilce patent »Neckar«, — Duplex - Mono,
kontrolni aparati gorljivih plinov, vodovodne
in turbinske naprave. — Centralne kurjave itd.
Najcenejši nakup bakrene žice in ploščic za
oblaganje zidu in tal.

„IKA“ d. z. o. z. KRANJ

mehanična tovarna pletenin in nogavic, največje pod-
jetje te stroke, je razstavila svoje solidne in vsega
priznanja vredne izdelke na velesejmu. Interesenti
naj ne zamude prilike stopiti v zvezo s to domačo
industrijo.

Paviljon „J“ 615-620.

F. A. BOGADEK

odvetnik in javni notar

434 DIAMOND STREET - PITTSBURGH, Pa.
U. S. A.

Izvršuje hitro in točno vse posle v Severnoameriških
Združenih Državah in v Kanadi, zlasti izterjatve zapu-
ščin, odškodnin in zavarovalnin. Sodeluje z odvetniki
v domovini za vse posle v Ameriki.

Dopisovanje hrvatsko.

Pazite na točen naslov!

Vsem obiskovalcem velesejma

se priporoča, da si ogledajo RAZSTAVO v paviljonu
»I« št. 624 — kjer je razstavila tvrdka

F. in I. Goričar — »Pri Ivanki«

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 29

predmete damske konfekcije lastnega izdelka in sicer:
plašče, bluze, obleke, velike in otroške predpasnike
itd. v krasni izbiri. — V tej trgovini se dobi tudi razno
moško in žensko perilo po najnižjih cenah. — Geslo
trrdke je: Mali, a tem gostejši dobiček. — Za trgovce
posebno nizke cene!

Posetniki velesejma

oglejte si veliko
zalogo vsakovrstnih
poljedelskih strojev,
orodja in strojev za rokodelce ter vsega v železninsko
stroko spadajočega blaga pri

Schneider & Verovšek

na Dunajski cesti šte. 16

Nizke cene!

Nizke cene!

Preselitveno naznanilo.

P. n. občinstvu v mestu in na deželi javljam, da sem
preselil svojo obrt (konjsko mesarstvo) iz Glinca pri
Ljubljani v mesto Ljubljana v lastno hišo, Prečna
ulica št. 6. (Prodajalna se začasno nahaja v Kopitarjevi
ulici). — Zahvaljujem se vsem p. n. odjemalcem za
dosedanje zaupanje in se priporočam še nadalje za
obilen obisk. — Priporočam se tudi lastnikom konj v
mestu in na deželi, da me obveščajo v slučaju prodaje
konj za klanje na mojem novem mestu.

Ivan Marinšek, konjski mesar

Ljubljana, Prečna ul. 6 (naspr. mest. kopalnice).

PIPAN & CIE KEM. KOMERC.
DRUŽBA Z O. Z.

Ljubljana, Resljeva cesta št. 2

Ia ameriška-penzilvanska vsakovrstna strojna
olja, tovarna masla, bencin, terpentin, la nor-
veško ribje olje, kem. in tehnični predmeti.
Ia angleško Solvay jedilno olje znamke »Homko«.

Surovine za usnjarne in milarne.

Ljubljanski velesejem, paviljon E 79, 81, 83

Zapravljivček

še skoraj nov, parkrat rab-
ljen, se ceno proda. — Kje,
pove uprava pod št. 5739.

„I.“ 616.

Mreže

A. Šinkovec d. d.
Grosuplje

„I.“ 616.

Lan, konoplja

A. Šinkovec d. d.
Grosuplje

Jabolka

namizna in
mošna, ku-
pim večjo množino. Resne
ponudbe z navedbo cene,
vrste in množine pod »Izvoze«
št. 5694 na upravo lista.

M. Gribernik

manufaktura na veliko

☎ Telefon št. 530

Ljubljana, Dr. Tavčarjeva (Sočna) ulica 6

MERCEDES

 najmodernejši razlozljivi pisalni stroj
 Velesojem paviljon „E 24, 26“

Specialist za pisarniške stroje

IVAN LEGAT -- MARIBOR

Vetrinjska ulica 30 Telefon 434

Trgovci s športnimi potrebščinami!

Paviljon „H“ 327

Ivan Savnik

Kranj - Slovenija

 Lastni proizvod vsakovrstnih naramnic in
 nahrbtnikov

 Zaloga modnega, kratkega norimberškega in
 galanterijskega blaga

Na debelo!

Na debelo!

INDUSTRIJA PERILA

Povh & Medic, Novo mesto

(Slovenija).

 Trgovci, ogledajte si izložbo naših izdelkov perila v pavi-
 ljonu »H«, koja št. 473 in 475. — Cene konkurenčne,
 postrežba točna.

ZNIŽANE CENE

Najbolje se kupi brez dvoma

„Pri nizki ceni“

IGNAC ŽARGI

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠTEV. 3

 Nudi cenj. odjemalcem razno damsko, moško in
 otroško perilo, razne nogavice v vseh barvah, svil-
 nate flor-nogavice za dame — velika izbira po-
 trebščin za šivilje — kakor razne nakite, trese, svile,
 vezenine itd., dalje velika izbira potreb. za krojače.

ZNIŽANE CENE

POZOR!
POZOR!
IGRALCI NA HARMONIKO

Letos praznuje naša firma svoj

45 letni jubilej

 odkar je pričela izdelovati harmonike. Vsled tega jubileja smo
 se odločili, da znižamo cene našim harmonikam **globoko**
pod normalne cene, da omogočimo vsakemu na-
 baviti si po jubilejni ceni dobro in trpežno **Lubas-har-**
moniko. — Pazite na zaščitni znak.

Cene harmonik so sledeče:

Nemško uglasene harmonike:	jubilejne cene	normalne cene
Model „H“ 3-vrstna 2-glasna . . .	Din 2.000.—	2.600.—
Model „K“ 3-vrstna 3-glasna . . .	Din 2.200.—	2.800.—
Model „K“ 3-vrstna 4-glasna . . .	Din 2.500.—	3.400.—
Model „L“ 4-vrstna 2-glasna . . .	Din 2.250.—	2.900.—
Model „M“ 4-vrstna 3-glasna . . .	Din 2.350.—	3.100.—
Model „M“ 4-vrstna 4-glasna . . .	Din 3.000.—	4.000.—
Kromatično uglasene harm. 43 tipk	Din 2.400.—	3.400.—
Kranjsko uglasene harmonike:	jubilejne cene	normalne cene
Model „Kr“ 3-vrstna 2-glasna . . .	Din 2.100.—	2.700.—
Model „Kr“ 3-vrstna 3-glasna . . .	Din 2.250.—	2.900.—
Model „Kr“ 4-vrstna 3-glasna . . .	Din 2.500.—	3.500.—
Kovček za harmoniko	Din 300.—	400.—

 Ne zamudite torej te ugodne priložnosti in si ogledajte in kupite harmo-
 niko, ker ne boste nikjer tako ugodno kupili. Vabimo Vas, da nas obiščete
 na Ljubljanskem velesojmu, paviljon „G“ koja 368 in 369.

 Avstr. izdelovalnica **Franc Lubas in sin** **CELOVEC**
 harmonik St. Veiterstrasse 36.

Ustanovljena 1834

Ustanovljena 1834

Veletrgovina
I. C. MAYER, LJUBLJANA
Manufaktura

En gross

En detail

Zaloga čevljev

 tvor-
 nice **F. L. Popper, Chrudin**

HMELJARJI!

Vinko Vabič

imejitelj veletrgovine s hmeljem v Žalcu

 Vam **naznanjam**, da razni priložnostni prekupčevalci v hmeljarskem okolišu, ki se redno ne bavijo s to kupčijo,
 skušajo dobiti hmelj od Vas **pod lažnivo pretvezo**, da **kupujejo hmelj za mojo tvrdko**.
 Z vzorci letajo potem po trgu Zalec in ponujajo to blago na vse strani. V mnogih slučajih se je zgodilo, da potem, če cena!
 pade, blaga ne prevzamejo, ne plačajo, ampak **ga pustijo Vam — na podu!** Take slučaje že sami poznate

Pozor torej!

Pooblaščeni nakupovalci za mojo tvrdko
so le naslednji:

 gospod **Ivan Virant**, trgovec, Zalec
 gospod **Josip Aubrecht**, upravitelj, Zalec
 gospod **Ivan in Franc Vodlak**, posestnika, Zg. Gorče pri Braslovčah
 gospod **Ljudevit Košir**, trgovec in posestnik, Prekopa pri Vranskem
 gospod **Jože Kočevar**, trgovec, Zgornja Ložnica
 gospod **Ivan Kramar**, gostilničar, Liboje

Opozorjam!

 Pazno zasledujem one, ki hočejo na zgoraj navedeni način škodovati
 dobremu glasu moje tvrdke. Več slučajev že poznam! Brezobzirno bom
 nastopil pravno pot v zaščito moje tvrdke in da zadenejo krivce vse posledice

Razstava!

v lastni hiši

Priložnost imate za nakup vsakovrstne
železnine po najnižjih cenah, ako si ogledate
ob posetitvi velesojma bogato zalogo pri

ZALTA & ŽILIČ

trgovina z železnino na debelo in drobno
LJUBLJANA, Dunajska cesta šte. 11.

Razstava!

v lastni hiši

Velesojmska izložba čevljev in nogavic

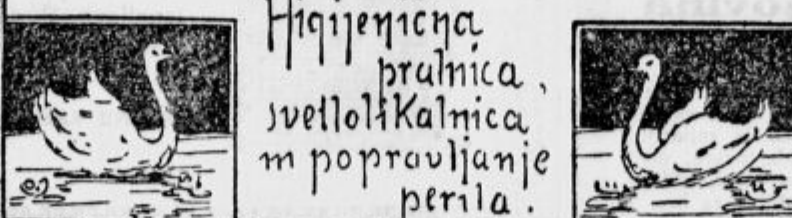
VOIKA

Izjemne cene samo za časa velesojma:
Damski špangerji, lak Din 160—
Damski špangerji, rjavi ševro . . . 160—
Moški, šimi, polšimi ali amerikan. . . 220—
Deški in deklški 26-30 40—
Otroški špangerji 20-25 25—
in vsi ostali čevlji in nogavice skoro za polovično ceno
samo pri:

VOIKA, Ljubljana.
Krekov trg 10, I. nadstropje

Franc Simenc
Ljubljana - Kolodvorska ul. 8.

Higijenična
pralnica,
svetlostkalnica
in popravljanje
perila.

Prva dalmatinska tvornica Portland cementa

Gilardi & Bettiza — Split
ustanovljena leta 1865, torej najsta-
rejša tvornica te vrste v Dalmaciji

Izdeluje:
prvovrsten Portland cement
zastopnik za Slovenijo
Ivan Pestovnik in drug, Ljubljana
Resljeva cesta 3 Tel. int. 949

Bukovo oglje

najceneje in najboljše — na
vagonih in na posamezne
vrece H. SKALA, Ljubljana
— Mirje št. 4. 4620

16 k. s. motor

na surovo olje, nov, prodaja
za 45.000 Din Pokojniški
zavod za nameščence, Ljub-
ljana - Aleksandrova c. 12.

Kupim posestvo

s stanovanjsko hišo, event.
z inventarjem, ne nad 1 milj.
200.000 Din. — Ponudbe na
DELTA-STAN — Zagreb,
Ulica 22. 5468

ARHITEKT
in MESTNI STAVBENIK

Viljem Treo

Ljubljana, Gosposvetska c.
št. 10. — Telef. inter. 103.

Ustanovljeno leta 1850.

Se priporoča za ZGRADBE
vseh vrst ter izvršuje na-
črte in proračune.

Gonilna jermena

prvovrstne in neprekošljive
trpežnosti ter prima vosek
za mazanje jermenov, nudi
po najnižji konkurenčni ceni
trrdka ČADEŽ in BRCAR,
Ljubljana, Kolodvorska uli-
ca št. 35. Zahtevajte cenik
in vzorce! 5229

DVOKOLESA, motorji,
otroški vozički, pneumatika
najceneje! Prodaja na obr-
roke, ceniki franco. »TRI-
BUNA« F. B. L., tovarna
dvokoles in otroških vozič-
kov, Ljubljana, Karlovska
cesta št. 4. 4117

Pranje brez truda !

Vedno lepe in bele roke — nikakega
odrgnjenja — nobenih bolečin v križu —
nikakih razpoklin.

ZADOSTUJE, če namočiš umazano
PERILO ZVEČER v raztopini TRI,
da je najdeš zjutraj:

čisto
prijetno dišeče
belo

TRI

TRI-SODA za namakanje perila, odstranjuje
umazanijo — pere sama — beli pa ne razjeda.
STANE MALO — NUDI MNOGO!

TRI
nadomešča pranje odst-
rani v mrzli vodi brez vse-
kega dodatka mila vsak
maščobni madež, sleher-
no kapljico mineralnega ol-
ja itd.

TVORNIŠČE ZLATOROG
MARIBOR

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski pisatelj Jules Verne. — Poslovenil A. B.

Drevje, ki je bilo na potu od Kordiljer sem tako
redko, se je sedaj zopet pokazalo. Največ so ga za-
sadili Evropejci, ko so prišli na ameriška tla.
Največ je bilo breskev, cedr, topolov, vrb in akacij,
ki rastejo hitro in lepo. Navadno so zasajene okrog ob-
širnih ograd. Tam se pase in debeli na tisoče volov,
ovac, krav in koz. Vsaka od teh živali je zazname-
novana z gospodarjevimi žigom. Veliki in številni
ovčarski psi čuvajo čredo na vseh straneh. Zemlja
ima tu vse polno raznih soli, zato je paša izborna
za velike črede. Za ogrado izberejo najraje prostor
na vznožju. V njih gospodari upravnik, ki ima pod
seboj črednika in po štiri pastirje na vsakih tisoč
glav živine.

Ti ljudje žive zares kot veliki svetopisemski
pastirji. Njihove črede so prav tako številne ali pa
še večje, kot so bile one, ki so se pasle po mezo-
potamskih planjavah. Toda tukaj pastir nima dru-
žine in ima veliko več skupnega z živinskimi pre-
kupcem kot s patrijarhom svetopisemskih časov.

Vse to je Paganu zelo lepo razložil tovarišem,
navel pa je zraven še dolgo antropološko razpravo
o sorodnih in nesorodnih plemenih, ki je bila zelo
pomenljiva. Posrečilo se mu je celo, da je vzbudil
zanimanje pri majorju, ki tega tudi ni skrival.

Tudi se je Paganu ponudila priložnost, da je
opozoril sopotnike na čuden pojav, ki je zelo navaden
v takih ravninah.

Ograde so bile od daleč padobne velikim otokom.
Topoli in vrbe ob robu so se, dejal bi, zrcalili v čisti
vodi, ki se je vedno umikala pred popotnikom. Ta
prevara je bila tako posrečena, da se oko ni moglo
privaditi nanjo.

Tistega dne, to je šestega novembra, so šli mimo
številnih ograd in tudi mimo par poslopij, ki jim
pravijo »saladero«. Tja naženejo živino, kadar se je
pri sočni paši že dovolj odebela. Tam jo čaka me-
sarjev nož. Kakor pove že ime samo, je »saladero«
kraj, kjer solijo meso. Tako proti koncu pomladi se
začne ta krvavi posel. Klavci se podajo v ogrado.
Tam polovijo z »lasom«, ki ga znajo mojstrsko upo-
rabljati, izbrane živali in jih spravijo v klavnico.
Tako pobijejo in oderejo vsako leto na tisoče volov,
bikov, krav in ovac. Toda čisto se bik ne da kar
tako ujeti. V takem slučaju se klavec spremeni v
bikoborec. Pa tudi ta nevarni posel opravi z veliko
ročnostjo, pa še večjo surovostjo. V cellem nudi taka
klavnica grozen prizor. Nič ni bolj odvratnega kot
okolica takega »saladera«. Iz zaprtih prostorov izpuh-
teva zrak nasičen z gnilobo, hkrati čuješ divje kri-
čanje klavcev, zoprno lajanje psov, zategnjeno mu-
kanje poginjavajočih živine. Medtem pa se »surub« in
»aura«, dvoje velikih jastrebov argentinske nižine,
ki se jih je zbralo na tisoče iz vse okolice, stepeta
z mesarjem za ostanke ubogih živali. V tem času so
bile klavnice še mrtve, tihe in prazne. Ura morije
še ni prišla.

Talkav se je podvizal. Še tisti večer je hotel
priti do trdnjave Independencia. Konji, ki so jih spo-
badali jezdec in dobri vzgled Tavke, so kar leteli
preko visoke trave. Na levi in desni so pustili za
sabo nekaj prstov, ki so jih branili nazobčani zi-
dovi in globoki jarki. Glavno poslopje ima teraso,
raz katero morejo stanovalci, ki so vsi vojaško iz-
vežbani, streljati na roparje v nižini. Glenarvan bi
bil mogoče že tukaj dobil pojasnila, ki jih je iskal,
toda najbolj gotovo je bilo priti čim najhitreje v
vasico Tanvil. Tudi tam se niso ustavili. Prebredli
so še rečico Río de los Huesos in par milj naprej
reko Chapaleofu. Takoj nato pa so stopili konji na
mahovita tla zločnega pobočja in uro pozneje se je

pokazala vasica na dnu ozke soteske, nad njo pa
nazobčano obzidje utrdbe Independencia.

XXI. poglavje.

Utrdba Independencia.

Tandilsko gričevje se vzdiguje par sto metrov
nad morsk gladino. Sestavljeno je iz mnogih grič-
kov, ki so razvrščeni v polkrogu in vsi pokriti s
tratami. Pokrajina Tandil, ki ji je dala ime, obsega
ves južni del province Buenos Ayres. Meja je po-
bočje, ki pošilja svoje potoke proti severu. Pokra-
jina ima približno 4000 prebivalcev. Glavni kraj je
vasica Tandil, ki leži na vznožju severnih gričev pod
varstvom Independencia. Lega je zares lepa in zelo
srečno izbrana, ker se nahaja ob važni rečici Chapa-
leofu. Posebno značilno za ta kraj je dejstvo, da je
večina prebivalcev francoskih Baskov in italijanskih
naseljenikov. (Razume se, da je bilo Paganu vse
to dobro znano.) Francija je prva poslala naseljenike
in ustanavljala naselbine na spodnjem toku reke
Plata. Leta 1828. je dal zgraditi Francoz Parchappe
trdnjavo Independencia, ki naj bi branila vas po-
gostih indijanskih napadov. Pri tem mu je pomagal
prvovrsten znanstvenik Alcide d'Orbigny po imenu,
ki je najbolje poznal, preštudiral in popisal vse
južne kraje Južne Amerike.

Vas Tandil je pravzaprav zelo važna točka. S
pomočjo svojih »galere« (to so veliki vozovi, ki jih
vlečejo voli in ki so zelo pripravljeni za ceste na ravn-
ni), pridejo Tandilci v dvanajstih dneh v Buenos
Ayres. Zato pa tudi tukaj trgovina zelo cvetela: kmetje
pošiljajo v mesto živino iz svojih ograd, nasoljeno
meso iz klavnice in nad vse zanimive izdelke indijan-
ske industrije, n. pr. bombaževino, volnene tkanine
in priljubljeno pleteno jermenje itd. Zato pa ima
Tandil poleg gotovega števila še zadosti udobnih hiš
celo šole in cerkve, kjer se naučijo vsega potrebnega
za ta in oni svet.

„Cirilova knjižnica“ v Mariboru
je izdala dosedaj 15 zvezkov, ki obsegajo večino prevodov iz
svetovnih literatur (angleške, francoske, italijanske). — Vse
priporoča Književni odbor v Ljubljani.

Anton Šimenc

Industrija vseh ščetarskih izdelkov
LJUBLJANA, Gosposka ulica 10
Trgovina Resljeva cesta št. 2

Naznanilo.

Podpisana tvrdka, nahajajoča se v Ljubljani, Mestni trg št. 18 — že nad 30 let, naznanja vsem svojim častitim odjemalcem, da se zaradi prodaje hiše **PRESELI** koncem avgusta t. l. v novo urejene prostore

**Wolfova ulica 5, prejšnja trgovina
Anton Krejči, vogal „Zvezde“**

Tem povodom se tvrdka vsem dosedanjim p. n. odjemalcem najtopleje zahvaljuje za dosedanje vsestransko naklonjenost in jih prosi, da ji ostanejo tudi na novem prostoru zvesti, zagotavljajoč jim točno in solidno postrežbo s prvovrstnim, trpežnim blagom, priznano najboljših tovarn, po zmernih in solidnih cenah. Zlasti pa opozarja na veliko izbiro volne, svile, bombaža za vsa ročna dela. D. M. C. preje vseh vrst, potrebščine za krojače in šivilje, dalje rokavice, nogavice vseh vrst in velikosti, moško in žensko trikot-perilo, kravate, otroške nogavice, kapice, jopice, vseh vrst gumbe, galanterije itd. Velika izbira vezenin, ženskih ročnih del, vsakovrstnih čipk, glavnikov itd. — Predtiskarija ročnih del z veliko izbiro vzorcev vseh tehnik vezanja. Predtiskanje in vezanje monogramov vseh vrst, lastno strokovno risanje napisov na zastave, trakove itd.

Del tvrdke ostane do konca t. l. še v starem prostoru na Mestnem trgu 18.
USTANOVLJENO 1887. USTANOVLJENO 1887.

Velespoštovanjem:
F. Meršol nasl. L. Avčin & St. Gerlovič

Klobuke

dežne plašče

perilo, čevlje itd. priporoča najsolidnejše

Jakob Lah. Maribor

Glavni trg 2 Telef. 331

Največja zaloge in najcenejše: DVOKOLESA, motorji, otroški vozički, živali, stroji ter pneumatika. Ceniki franco, prodaja na obroke. — „TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 5546

Kolodvorska restavracija Ljubljana, gl. kol.

Josip Majdič

se priporoča vsem posetnikom velesejma v Ljubljani.

Izborna kuhinja in prvovrstna vina.

Znižane cene.

Odprto vsak dan do polnoči.

Ob priliki Ljubljanskega velesejma

posebite tvrdko

I. PREMELČ

Ljubljana

Dalmatinova 13

Specialna veletrgovina
volnenih in svilenih robcev
šerp in modnega blaga

Ustanovljeno 1. 1879
Telefon št. 553

Ključavničarstvo

AVGUST MARTINČIČ

LJUBLJANA, Rimska cesta 14

proo in edino podjetje za napravo
jeklenih valčnih zastorov v Sloveniji

priporoča napravo novih valčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročilo

solčnih plaht, okrižij vsake vrste od priproste do najbogatejše izpeljave, škarpasta omrežja, železja za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, predpečnike iz železa in bakra.

Stalna zaloge štedilnikov v priznani vestni in solidni izvršitvi!
Kotogeno varjenje in rezanje

KONFEKCIJSKA TOVARNA

Centrala — tvornica:
Emonška 8 - Aškercova 1
Telefon interurban 513

Erjavčeva 2 Nadrobna trgovina:
(maspr. drame)
Telefon interurban 249

ADNEREREND

Najnovejša in najmodernejša lastna novozgrajena tvornica moških, deških in fantovskih oblačil, ter vsakovrstnih uniform po predpisnem kroju.

Svoje lastne izdelke prodaja po izredno znižanih cenah v svoji detailni prodajalni.

Specialiteta: otroški kostumi! — Konkurenčne cene!

Na V. Ljubljanskem vzorčnem velesejmu paviljon I 573—579.

FRAN & COMP.

J. Neškudla

tvornica cerkvenih paramentov,
zastav in orodja

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

vabi preč. duhovščino, cenj. društva in dr., da si ogledajo bogato razstavo cerkvenih paramentov, od priproste do najfinejše in najpopolnejše izdelave, cerkvenih in društvenih zastav, ter vsega cerkvenega orodja kakor kelihov, ciborijev itd.

Paviljon J. 584, 586, 588

na letošnjem VELESEJMU V LJUBLJANI.

Ing. Rudolf Treo

stavebnik

sodniško zapriseženi izvedenec

Ljubljana

Gospodarska cesta št. 12/11.

25 letna praksa

izdeluje načrte, proračune, cenitve in prevzema vsake vrste stavb.

Med mnogošt. izvrš. stavb napravljen: cerkve v Prežni, Zaplazi, Smilhu, Šumperku, Podgradu itd. prezidave hiše Souven, Mestni trg itd.

Celjska milarna, d. z o. z. v Celju

dobavlja v kakovosti nedosegljivo

pralno in terpentinsko milo znamke

Hubertus
milo
Celje

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis a vis hotela „Union“).

Telefon št. 57 in 470.

Račun poštno-čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK.

Ekspozitura: BLEDO.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.